

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ διὰ τὰ ἑξωτερικὰ φρ. χρυσᾶ 10.
διὰ τὰ ἑσωτερικὰ δραχμαὶ 10.
Πᾶς συνδρομητὴς θεωρεῖται καὶ μέλος τοῦ Συλλόγου
ἀρωγὸν ἄνευ ἐπέρας ὑποχρέωσης.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ τοῦ Συλλόγου εἶνε ἐν τῇ συνοικίᾳ
Πλάκας παραπλεύρως τῇ Δημοτικῇ Σχολῇ
τῇ ἐν τῇ ὁδῷ Ἀδριανοῦ, ἀρ. 6.
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΦΥΛΛΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1888.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἐπιστολὴ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως.
— I. Σκαλισσοῦνη, Ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις Γ'. — Ἡ ἑορτὴ τοῦ Συλλόγου. — K. Διαλεισμᾶ, Ἡ ἐκ τοῦ χριστιανισμοῦ ὠφέλεια τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. — II. Συνοδίου, Ἡ 25 Μαρτίου, ποίημα. — Ὁ Διάδοχος ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς Ἀναπλάσεως. — Ἐμ. Σαγκριώτου, καθηγητοῦ, Ἡ ἠθικὴ ἡμῶν νόσος, τὰ αἴτια, Ἡ θεραπεία. — N. Δημητραπεοπούλου, Ἐαρινὰ ἐντυπώσεις. — Βιβλιοθήκη Ἀναπλάσεως. — Δωρεὰ ὑπὲρ Ἀναπλάσεως.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ἄσμενος σπεύδω νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ ἀπὸ 17 παρελθόντος μηνὸς ἔγγραφον τοῦ Συλλόγου, οὗ ἐπαξίως προέστασθε μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἀνέγνων ἀπὸ τε καὶ τὸ περιοδικὸν τῆς Ἀναπλάσεως, ἐξ ὧν συνείδον τὸν δύσκολον μὲν ἀλλ' ἐνδοξον καὶ θεάρεστον σκοπὸν, ὃν προέθεντο οἱ ὄψ' ἡμᾶς φιλογενεῖς ἑνδρες. Καθ' ὃν χρόνον ἢ μὲν πατριος θρησκεία παντοίας ἐπίσταται δοκιμασίας, ξένα δὲ καὶ ὀδυρεῖα διδάγματα ἀπειλοῦσι νὰ σαλευσῶσιν αὐτὰς τὰς βάσεις τοῦ χριστιανικοῦ καὶ ἔθνικοῦ ἡμῶν βίου, δὲν ἔχω ἢ ἐκθύμως νὰ ἐπικροτήσω εἰς τὴν ἰδέαν, ἣτις συνεκέντρασε καὶ συνέδεσεν ἡμᾶς εἰς ἀδελφικὸν πνεῦμα ἐλλικρινόσιν συνεργασίας. Ἐνθάρμενος ὑμῶν τὰ κράτιστα πρὸς εὐδόξωσιν τοῦ ἁγίου σκοποῦ, κρίνω περικτὸν νὰ διαβεβαιώσω ὑμᾶς, ὅτι πᾶν τὸ ἐπ' ἐμοὶ θέλω πράξει, ὅπως συντελέσω καὶ ἐγὼ εἰς αὐτόν.

Τῆς ἡμετέρας περισπουδάστου μοι ἔλλογιμότητος ταπεινὸς πρὸς K. εὐχέτης καὶ ὄλος πρόθυμος

+ Ὁ Φιλιππουπόλεως **ΙΩΑΚΕΙΜ**.

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ Ἡ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ.

Γ'.

ὑπὸ τὴν ἀγλὴν τοῦ φιλοσοφικοῦ σκεπτικισμοῦ ἢ διαλύει τῆς διανοίας τῶν Γαλλικῶν λαῶν ἐπισκοπεῖται, ὑπὸ δὲ τῆς μειφόνου πνεύμας τῆς ἀθεΐας ἀτημέλονται ἢ καὶ ὄλος ἀπεξεραινοῦντο τὰ εὐγενῆ αὐτῶν αἰσθητικὰ. « Ὁ πνευματωδέστερος τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης κατέστη ὀρθὴ βαρβάρων ἀπολέσας τὴν εἰς τὸν Θεὸν πίστιν καὶ μετ' αὐτῆς τὰς πρώτας τῆς ἠθικῆς ἀρχὰς καὶ πάντα τὰ πλεονεκτήματα τοῦ πολιτισμοῦ. (Boissy d'Anglas).

Ἄλλ' οἱ κοινωνικοὶ καὶ πολιτικοὶ κλονισμοὶ ὡς καὶ αἱ θρησκευτικαὶ κρίσεις δὲν δύνανται νὰ ἐκρίζωσιν ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἔμφυτον πρὸς τὸ θεῖον ῥοπὴν, οὐδὲ τὴν ἰκανότητα τῆς διανοίας τοῦ ἐνορᾶν τὸ ἀπειροκαὶ ἐκζητῆν τὴν πρώτην τοῦ παντὸς αἰτίαν. Τὸ θεϊκὸν καὶ ὀριζόμενον θρησκευτικὸν μεταβάλλεται ὑπὸ ἄλλου θρησκευτικοῦ, ἀλλὰ τὸ συναίσθημα τοῦ θείου δὲν ἀπονεκροῦται, μετὰ δὲ τὴν ἐνσκήψασαν καταγίδια καὶ τὰς ἐπελθοῦσας συμφορὰς ἀνακτάται τὴν ἀκατάβλητον ἰσχύν του καὶ ἀπὸ τῆς ἐπανόδου τῶν ἀρχαίων παραδόσεων ἢ τῆς ἀποδοχῆς τελειότερων δογμάτων προσδραχῆ τὴν θρησκείαν τῶν δεινῶν. « Ἐν θλίψεσιν ἐμνήσθημέν σου, Κύριε.»

Ἐξέλιπον οἱ αἰμοχαρεῖς ἀρχηγοὶ τῆς τρομοκρατίας καὶ τ' ἀποτελέσματα τῆς παράφρονος ἀθεΐας καὶ τῶν φιλοσοφικῶν τοῦ θεϊσμοῦ πειραμάτων ἦσαν καταφανῆ, αἱ δὲ σκιά τοῦ Διογνητοῦ, τοῦ Φενελόνης, τοῦ Βοσουέτου καὶ τῆς Ἰωάννας παριστόμεναι πρὸ τῶν νυκτῶν ὀρθῶν τῶν ἄλλοτε ἐπὶ εὐσεβείᾳ διακρινόμενων λαῶν, ἐπήγειραν εἰς αὐτοὺς δισταγμοὺς καὶ μελαγχολικὰς σκέψεις, ἐν μέσῳ δὲ τῶν συμφορῶν, ἀμνήσθησαν ἡμερῶν ἀρχαίων.

ρόου, ἐκεῖ ἐλευθερία καὶ τάξις· καὶ δικαίων σεβασμὸς καὶ καθηκόντων πληρωσίς. Ἄλλ’ ἢ ἐκ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως προκύψασα Δημοκρατία, ἀποκρούσασα καὶ καταδιώξασα τὸ πανσθενὲς τοῦ θρησκευμένου: ἔρεισμα, ἡγεμῶνη, καὶ ἀναδειχθεῖσα ἀνίκανος πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τοῦ ἀποσυντεθέντος κοινωνικοῦ σώματος, κατέπεσον ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐγκλημάτων ὅσα διέπραξε καὶ ἐκορύφωσε τὰ δεινὰ ὅσα ἡ μεταπολίτευσις κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς περίοδον ἐθεράπευσε. Καὶ διετήρησε μὲν καὶ ἐπέγραψεν ἐπὶ τοῦ προγράμματός της τὰς χριστιανικὰς περὶ ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος ἀρχάς, ἀλλὰ διὰ τῆς πνοῆς τῆς ἀσεβείας καὶ τοῦ ὀρθολογισμοῦ ἐδηλητήριασε καὶ τὸν τελικὸν αὐτῶν σκοπὸν διέστρεψε καὶ πάντα τὰ μέσα τῆς πραγματικότητος αὐτῶν περιεφρόνησε καὶ ἀπέκρουσεν. Ἄντι τῆς ὑπερκοσμίου πηγῆς, ἐξ ἧς ἐκπηγάζει ὁ νόμος τῆς ἠθικότητος, ἀντικατέστησε τοὺς μηχανικοὺς τῆς ὕλης νόμους, ἀντὶ τῆς εἰρηνικῆς ἀνοχῆς καὶ ἀγάπης τὴν βίαν καὶ ἀδελφοκτονίαν, ἀντὶ τῆς ἐπισχύσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναίσθηματος τὰς μεταρρίους καὶ ἀντιφατικὰς καὶ ἀπενεκευμένους τῶν φιλοσοφούντων δόξας, ἐπὶ τέλους δὲ ἀδυνατοῦσα νὰ ἐξεύρη νέον τι ἔρεισμα πρὸς ἐδραίωσιν τοῦ αὐλευμένου κοινωνικοῦ σώματος καὶ πρὸς συγκράτησιν τοῦ περιπλανώμενου λαοῦ ἐπειρόησε παίδων ἀθύρματα, τὰς πανηγύρεις καὶ συναθροίσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐν μέσῳ τῶν χορῶν καὶ διασκεδάσεων θὰ ἐδιδάσκοντο τὰ ἠθικὰ καὶ κοινωνικὰ αὐτοῦ καθήκοντα, ἀνεξαρτήτως πάσης θρησκευτικῆς, πεποιθήσεως ἢ φιλοσοφικῆς, περὶ θεότητος ἰδέας καὶ ὑπάρξεως πνευματικῶν δυνάμεων.

Καὶ πρῶτον μὲν καταργήθη τὸ ἡμερολόγιον καὶ τὸ χριστιανικὸν ἐορτολόγιον, τὸ δὲ ἔτος διηρέθη εἰς δεκάδας ἀντὶ ἑβδομάδων καὶ ἡ δεκάτῃ ἀντὶ τῆς Κυριακῆς ἀντικατεστάθη ὡς ἐορτάσιμος, εἰτα δὲ ὀρίσθησαν καὶ ἑκτακτοὶ ἐορταὶ καὶ πανηγύρεις. Ἔορταί πρὸς τιμὴν τῆς νεότητος, πρὸς τιμὴν τοῦ γῆρατος καὶ ἔτρωι πρὸς τιμὴν τῆς ποιήσεως καὶ ἀποθεώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου καὶ ἄλλαι πάλιν εἰς μνήμην τῆς κατατομήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ροβεσπιέρου. «Αἱ ἀσκήσεις πάσης ἡλικίας, ἡ μουσικὴ, ὁ χορὸς, οἱ στρατιωτικοὶ ἐλιγμοί, αἱ σκηναὶ παραστάσεις, ἡ ἐκθεσις τῶν βιομηχανικῶν ἀριστουργημάτων, ἡ ἀπαγγελία πολιτικῶν στίχων καὶ ῥητορικῶν λόγων πρὸς ἐγκωμιασμὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν ἐπιφελέων εἰς τὴν Δημοκρατίαν ἔργων, ἰδοὺ ποῖον ἔσται τὸ πρόγραμμα τῶν ἡμετέρων πανηγύρεων». Ἐπὶ τοῦ προγράμματος τούτου ἡ Συνέλευσις ἐξέδοτο διαφόρους νόμους πρὸς διοργάνωσιν τῶν ἐθνικῶν ἐορτῶν, ἐφ’ ὧν ἐστηρίζοντο αἱ τελευταῖαι ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι πρὸς ἐξημερώσιν καὶ ἠθικοποίησιν τοῦ

ἀποκτηνωθέντος λαοῦ. (Moniteur 25 Δεκεμβρίου 1795).

«Διὰ τῶν ἐορτῶν θὰ δώσωμεν ζωὴν εἰς τὰς ἠθικὰς διδασκαλίας καὶ εἰς τὰς σωτηρίους καὶ προοδευτικὰς ἀρχάς, ὅ’ ἀνυψώσωμεν διὰ τῆς φαντασίας τὸ πατριωτικὸν φρόνημα καὶ ὁ ἀναπτύξωμεν ζωηρὰν εἰς πάντας ἐπιθυμίαν πρὸς ἐπιτέλεσιν ἔργων κοινῆς ὠφελείας καὶ κοινῆς συμφέροντος». (Boissy d’Anglas, Essai sur les fêtes). Μετὰ δὲ τῆς ἐκδοσῆς καὶ δημοσίευσιν τῶν σχετικῶν νόμων ὁ Rabaut Saint-Etienne ἔγραφε. «Τὸ ἐνευκτηρίον τῆς ἠθικοποιήσεως ἔσται ἀπὸ τοῦδε ἡ Γαλλία ἅπασα. Νέοι, γέροντες, παῖδια ἔσονται πάντες μαθητεύμενοι. Μέχρι τοῦδε ἡ ἐκπαίδευσις ἐγένετο εἰς τὰ λύκεια, εἰς τὰ γυμνάσια καὶ εἰς τὰς ἀκαδημίας διὰ βιβλίων, δι’ ἐργαλείων καὶ δι’ ὑπολογισμῶν. Ἀπὸ τοῦδε ἡ ἐθνικὴ παιδείυσις θὰ γίνεται εἰς τὰ ἀμφιθέατρα καὶ ἱπποδρόμια διὰ δημοσίων ἀσκήσεων, δι’ ἐθνικῶν ἐορτῶν καὶ διὰ τῆς συνανήσεως πολιτῶν πάσης ἡλικίας καὶ παντὸς φύλου.

Καὶ ὅτις ὀργανώθησαν αἱ ἐθνικαὶ ἐορταὶ καὶ αἱ ἐν αὐταῖς γινόμεναι ἀσκήσεις καὶ αἱ συναυλίαι καὶ οἱ χοροὶ καὶ αἱ ξιφασκίαι καὶ αἱ σκηναὶ παραστάσεις καὶ αἱ πανηγυρικαὶ στέψεις τῶν προτομῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀδελφότητος, ἐν μέσῳ δὲ τῆς εὐνοχίας καὶ τῶν συμποσίων ἀπηγγέλλοντο εὐγλωττοὶ λόγοι περὶ τῶν ἀρετῶν τῆς ἐγκρατείας καὶ νηφαλιότητος καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν πολιτῶν. Ἄλλ’ ὡς εἰκόσ, αἱ ἐορταὶ αὐταὶ καὶ ἐθνικαὶ πανηγύρεις, εἰς ἄς συνηγνῶντο νυκτός καὶ ἡμέρας «οἱ πολιταὶ πάσης ἡλικίας καὶ παντὸς φύλου», ἐνεκαίνισαν νέαν περίοδον καταπτώσεως καὶ κοινωνικῆς ἀποσυνθέσεως, διεγείρασαν βδελυγμὰς αἰσθημάτων καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδρυτὰς τῆς δημοκρατίας. «Γὴν τρομοκρατίαν καὶ τὴν χύσιν τοῦ αἵματος, ἔγραψεν ὁ δημοκράτης Ροσελί, διεδέχθη ἡ ἀνηθικότης καὶ ἡ κτηνώδης ἀσέλγεια. Τοῦ δήμιου τὸ ἔργον περατωθὲν διεδέξαντο αἱ παράφρονες ὀρχήσεις ἐπὶ τῶν τάφων τῶν θυμάτων, ὁ δὲ λαὸς παρεδόθη εἰς τὴν ἀσέλγειαν μετὰ τσαυτῆς κτηνώδους λύσεως μετ’ ἔσης θηρωδίας ἐπεδόθη εἰς τὴν χύσιν τοῦ αἵματος καὶ εἰς τὰ ἔργα τῆς ἐρημώσεως καὶ καταστροφῆς. Αἱ δημόσιαι αἰθουσαὶ ἐπληρώθησαν γυναικῶν, ἐλληνίδων τὸν ἱματισμὸν, ρωμαίων τὴν κόμην καὶ σαβίνων τὴν γυμνότητα, ἀνδρῶν δὲ μεταμφενομένων διὰ τῶν ἱματίων τῶν πεσόντων ὑπὸ τὴν λαίμηττόμον θυμάτων, ὡς καὶ αὐτὴ δὲ ἢ ἐν τοῖς θεάμασι γλῶσσά των ἦτο ἀλλόκοτος, ἐκτεθλημένη καὶ ἀσεβὴς. Ὑπὸ τὴν Συμβατικὴν Συνέλευσιν ἡ λαίμηττόμος ὑπῆρξεν ὁ μέγας τῆς Κυβερνήσεως ὑπουργός, ὑπὸ δὲ τὸ Διευθυντήριον τὸ κάλλος. Ἐὰν ἔχῃς τὴν προστασίαν ὀραίας γυναικῶς, ἐλεξὼν πάσαν τιμὴν καὶ πάσαν δημοσίαν θέσιν, ἀναδέχθητι τὰς προμηθείας

τῶν στρατῶν καὶ ἄρες ἐλευθέρως τοὺς στρατιώτας ἀνυποδῆτους καὶ τὰ στρατιωτικὰ φαρμακία ἄνευ φαρμάκων. Καλλοὶαί τινες ἔστησαν γραφεὶα χαρίτων, εἰς ἃ συνῆρυσαν μισθῶδη χρηματικὰ ποσά. Μὴ ζητήσης πλέον εἰς τὴν κοινωνίαν ἢ εἰς τὰς οἰκογενεῖας θεοσεβείας φρόνημα ἢ σκιαν ἀρετῆς. Ἀθλιότητα ἢ ἡδονήν, πεινίαν ἢ ἀσέλγειαν, ἰδοὺ τί θὰ ἴδῃς, ὅπου καὶ ἀνστρέψῃς τὸ βλέμμα». Καὶ ἕτερος δημοκράτης περιέγραψε τὰ τῶν ἐθνικῶν τῆς δημοκρατίας ἐορτῶν καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγκαταλείψεως καὶ καταπτώσεώς των. «Ἀπὸ τίνος πανηγυρίζονται τώρα αἱ ἐθνικαὶ ἐορταί; Ἀπὸ τοῦ δημοσίου; ὑπαλλήλους καὶ ἀπὸ τοῦ νόμου ὑποχρεωμένους. Τὸ δημοσίον πνεῦμα δὲν ἐπιτρέπει πλέον νὰ λαμβάνωσι μέρος τίμιοι πολῖται καὶ νὰ παραστάνται θεαταὶ τῶν γινόμενων κατὰ τὰς ἐορτάς, οὐδὲ ἀκραταὶ τῶν λαγομένων. Γυναῖκες τίμιαι, αἴτινες ἔδει νὰ εἶνε τὸ κόσμημα τοιούτων ἐθνικῶν ἐορτῶν, δὲν δύνανται νὰ παρευρεθῶσιν εἰς αὐτάς. Ἐδὴ ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν πολιτῶν καὶ αὐτοὶ οἱ συνεργήσαντες εἰς τὴν κατάλυσιν τῆς Μοναρχίας μὲς ἐγκατελείψαν». (Ἐπιστολὴ Milony, Ἰούλιος 1798).

Τοσαῦτα δὲ καὶ τοιαῦτα προέκυψαν δεινὰ ἐκ τῶν ἐθνικῶν τούτων ἐορτῶν, δι’ ὧν ἐπρόκειτο νὰ ἠθικοποιηθῇ ὁ ἀποκτηνωθεὶς τῆς Γαλλίας λαὸς, καὶ τοιαύτη ἐπήγαγε κοινωνικὴ ἀποσύνθεσις, οἰκογενειακὴ ἐλεεινότης καὶ κτηνώδης ἀκολασία, ὥστε ἡ Συνέλευσις ἠναγκάσθη ν’ ἀποκηρύξῃ καὶ καταδικάσῃ τὸ ἴδιον ἔργον της καταργούσα τοὺς περὶ ἐθνικῶν συναθροίσεων νόμους καὶ τὰς ὀρισθείας ἐορτάς καὶ διατηρούσα μίαν μόνην, τὴν τῆς 14 Ἰουλίου, ἐπέτειον τῆς ἰδρύσεως τῆς Δημοκρατίας. Ποῦ δὲ ὠδήγησε τὸν λαὸν τὸ νέον τοῦτο πέραμα τῆς ἐθνικῆς παιδείας; καὶ τῆς ἠθικοποιήσεως τῆς κοινωνίας διὰ καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τὴν ἠθικὴν διδασκίαν εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις καὶ πανηγύρεις; ἀνεξαρτήτως πάσης θεοσεβοῦς ἰδέας καὶ πεποιθήσεως; «Διὰ τῆς ἐθνικῆς παιδείσεως παρέλυσαν τὸ κοινωνικὸν τῆς Γαλλίας σῶμα, ἐπὶ δὲ τοῦ γαλλικοῦ ἔδαφους ἀπέμειναν ἐκατομύριά τινα ἀτόμων ἄνευ ἐκουσίου ἢ στερεοῦ τιος συνδέσμου. Ἀδύνατον πλέον θ’ ἀποθῇ εἰς τὴν Γαλλίαν ν’ ἀνεγερθῇ ἀφ’ αὐτῆς ὡς ἡ ἀδύνατον ν’ ἀνδρωθῇ αὐτομάτως ὁ ναὸς τῆς Θεοτόμου τῶν Παρισίων ἢ τοῦ ἀγίου Πέτρου τῆς Ρώμης διὰ τῆς ἰλῦς τῶν τριῶνων καὶ τοῦ κοινωτοῦ τῶν δρόμων.» (Taine Revol: Frano. Βιβλ. Β’). Ἄλλ’ ὅ,τι θεωρεῖται ἀδύνατον παρ’ ἀνθρώπων, πραγματοποιεῖται ἐν αὐτῇ τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τῆς πανσθενούς ἰσχύος καὶ σφριγώσεως ζωῆς τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, ὡς δὲ τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα ἐπέπνευσε τοὺς ἀδύνατους, τὰς ἐξασίστους καλλοῦντας τῶν ἀδύνατων τοῦ Ὑψίστου, οὕτω διὰ τῆς ἐπανόδου τῶν

χριστιανικῶν ἀρετῶν καὶ πεποιθήσεων θὰ ἐξαναγειθῶσιν ἐν τῇ μετανοίᾳ τὰ ἐρείπια τῆς ἀσεβείας καὶ τοῦ ὀρθολογισμοῦ καὶ θὰ συναρμολογηθῶσι τὰ διεσπαρμένα καὶ περιπλανώμενα ἄτομα, τὸ δὲ ἀπενεκερωθὲν κοινωνικὸν σῶμα ἀνακύπτων ἐν τῷ ζωηρῷ θρησκευτικῷ συναισθηματι θ’ ἀποπλύη διὰ τῶν θαυρῶν τὸ βεβηλωθὲν ἔδαφος τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου, νέοι δὲ ἱεράργηαι καὶ νέοι τῆς πίστεως, μάρτυρες θ’ ἀναμέλψωσιν ἐν αὐτῷ τὸν γεροσυτικὸν θυμὸν.

Ἄλλὰ μεταξὺ τῶν θρησκευτικῶν καὶ κοινωνικῶν γεγονότων ὑπῆρχεν ἀρά γε σύνδεσμος καὶ ἐξάρτησις ὡς αἰτίου πρὸς ἀποτελεσμα ἢ ἦτο ἀπλῆ συνάντησις καὶ τυχαία σύμπτωσις; Τὰ σωτήρια καὶ φιλόανθρωπα τῆς πρώτης τῆς μεταπολιτεῦσεως ἐποχῆς ὀφείλονται ἀρά γε εἰς τὰς χριστιανικὰς ἀρχάς καὶ πεποιθήσεις, εἰς δὲ τὴν ἐγκατάλειψιν τούτων τὰ διαπραχθέντα κουργήματα καὶ αἱ ἐπεληθούσαι συμφοραὶ καὶ αἱ ἀδελφοκτονίαι καὶ οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοί;

Μέγα καὶ σπουδαῖον ἀληθὲς ζήτημα, ἐφ’ οὗ προτίθεται, φίλε ἀναγνώστα, νὰ ἐπιστήσω τῇ προσοχῇ σου εἰς τὰ μεθεπόμενα σπουδάσματα. Ὅπως δὲ μὴ ἀφήσω τὴν διάνοιά σου καὶ ἐπὶ μικρὸν ἀμεριταλαντευομένην, θὰ σοὶ ὑποδείξω ἐν ταῦθα τὴν ὑπὸ ἄλλων, ἐμοῦ ἀρμοδιωτέρων, δοθεῖσαν λύσιν, ἢς τὴν ὀρθότητα θὰ ἐξελέγξωμεν διὰ μακρῶν ἀναλύνοντες καὶ μελετώντες τὰ γεγονότα.

«Ὁ Χριστιανισμὸς πρῶτος, ἐκήρυξεν ἐπὶ τῆς γῆς τὰς ἀρχάς τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Ἀδελφότητος καὶ τῆς Ἰσοπολιτείας. Ἡ φιλοσοφία τοῦ ΓΗ’ αἰῶνος προσέβαλε τὰ δόγματα τοῦ θρησκευτικού ἀφ’ ἐνός, ἀπεξεδέχετο δὲ ἀφ’ ἐτέρου ἐνθουσιωδῶς τὰς ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρχάς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ φιλοσοφία τῆς ἐπαναστάσεως οὐδέ λέξιν τινα ἐπένοήησεν ἀληθεστέραν ἢ πληρεστέραν ἢ ἀγριωτέραν ἀφ’ ὅσα ἐδίδαξεν ὁ Ἰησοῦς, ὅπως δὲ τιμηθῇ ἐνώπιον τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης, ἐδέησε ν’ ἀποδεχθῇ τὸ δόγμα τῆς Ἀδελφότητος». Ταῦτα ἔγραψεν ὁ Λαμαρτίνος εἰς τὴν περιώνυμον τῶν Γironδίων ἱστορίαν, ὁ δὲ διάσημος νομομαθὴς Μαρκὰδὲ συνεπλήρωσε τὰς ἰδέας ταύτας ἐν τῇ περὶ τῆς ἰδίαις ἱστορίας διατριβῇ ται, ὡδὲ ποῖς».

«Ἡ ἡμετέρα ἐπανάστασις ἀνέτρεψε τὸ οἰκόμενον τῆς μεσαιωνικῆς κοινωνίας διὰ τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Ἀδελφότητος καὶ Ἰσοπολιτείας, δι’ ὧν ἀνεπτύχθη ἠθικὴ δύναμις ἀκατάβλητος καὶ πάσης ὕλικῆς δυνάμεως ἰσχυροτέρα. Ἄλλ’ αἱ ἀρχαὶ καὶ ἰδέαι αὐταὶ δὲν ἐπενοήθησαν ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν, οὐδὲ ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν, ἀλλὰ προκηρυχθεῖσαι καὶ καθιερωθεῖσαι ἀπὸ τὸν Χριστιανισμόν ἐναπέτελλαν εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, ὅπως δι’ αὐτῶν ἐρθεύονται αἱ κοινωνικαὶ σχέσεις καὶ ἀρχαῖοι

σεις ως ενεπνεύθησαν τὰ πρῶτα ἔργα τῆς μεταπολιτεύσεως. Δυστυχῶς ὁμοίως καὶ ἡ φιλοσοφία τοῦ ΙΗ' αἰῶνος καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἐκπορευθεῖσα ἐπανάστασις ἀποδεχθεῖσαι τὰς ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπεστήρησαν αὐτὰς πάσης βίας καὶ δυνάμεως καὶ πάσης ζωτικότητος ἀποκηρύξαντες τὸ δόγμα, μεθ' οὗ ἀναποσπαστῶς συνδέονται. Ἡ ἐπανάστασις ἐπὶ τοσοῦτον ἐπέτυχεν εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐνεργείας πρὸς μεταβολὴν τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ὑφισταμένων θεσμῶν, ἔφ' ἧσον ἐνεπνεύετο καὶ ὠδηγεῖτο ἀπὸ τῆς πνεύμα τοῦ Χριστιανισμοῦ ζωοποιούτος τὸν ἠθικὸν νόμον διὰ τῆς πίστεως καὶ θεωρούντος νεκρὰν τὴν πίστιν κενωρισμένην ἀπὸ τὴν πλήρωσιν τοῦ καθήκοντος καὶ ἀπὸ τὴν ἀρετὴν τῆς αὐταπαρνήσεως, πᾶσαι δὲ αἱ προκύψασαι συμφοραὶ καὶ τὰ ἐπιτελεσθέντα κακουρήματα ἐπήγασαν ἀπὸ τὴν θεοσευτικῆν ἀσέδειαν καὶ ἀπὸ τὴν παραγκωνισμὸν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν χριστιανικῶν δογμάτων».

I. ΣΚΛΑΤΣΟΥΚΗΣ.

II ΒΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

Τὸ 24ον ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ ὀρίζει τὰ ἐξῆς: Ὁ Σύλλογος ἐροτάζει ἀπᾶς τοῦ ἔτους κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου, τὰ δὲ κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην ὀρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου.

Συνεπῶς τῆ ἀρθρῶ τούτῳ τὸ Συμβούλιον διὰ μιᾶς τοιμελοῦς καὶ ἐτέρας δεκαμελοῦς ἐπιτροπείας παρεσκεύασε δέοντως τὰ τῆς ἐορτῆς. Ὁ πανηγυρικὸς ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Κ. Διαλεισμάν, τὸ δὲ ποίημα εἰς τὸν ἐθνικὸν ποιητὴν κ. Π. Συνοδινόν.

Ἡ αἴθουσα διεσκευάσθη φιλοκάλως τῆ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐκ τῶν ἐπιτελεσθέντων κ. Λουκᾶ Κλεομένου; διὰ σημαίων, μωσαίων καὶ εἰκόνων. Περὶ τὴν εἰκόνα τοῦ διαδόχου ἔχουσιν ἐκατέρωθεν τὰς τῶν βασιλέων, ἐσχηματισθὴ ὄρατον ἐκ σημαιῶν τράπεζαιον. Καὶ ἐκτὸς δὲ τῆς αἰθούσης ἐκυμάτιζον σημαίαι καὶ ἔλαμπον ἐνετικοὶ φανοί. Ἦδη πρὸ τῆς ὀρισμένης ὥρας ἡ αἴθουσα ὑπερεπληρώθη ὑπὸ τῶν προσκεκλημένων, οὓς εὐγενῶς ἐταξιδέτουσαν ὑποδεχόμενοι οἱ κοσμητορὶς κκ. Δημητρακόπουλος, Καρακατσάνης καὶ Κλεομένου. Ὁ τακτικὸς τοῦ Συλλόγου πρόεδρος κ. Ραγκαβῆς, κεκλημένος εἰς τὸ δεῖπνον τῶν ἀνακτόρων, δὲν παρέστη, τὴν δὲ προεδρικὴν θέσιν κατέλαβεν ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Π. Λέκας ἔχων παρακαθημένους, ὡς γραμματεῖς τοῦς κκ. Θ. Κόντην καὶ Γ. Χρυσοχίδην. Ἡ ἐορτὴ ἀρχαίως τὴν 8 1/2 ὥραν μ. μ. παρετάθη μέχρι τῆς 10. Κατὰ τὰ διαλεξιμὰ ἐπαίανιζεν ἡ μουσικὴ καὶ ἐμαίοντο πυροτεχνήματα, πλείστοι δὲ προσ-

ερχόμενοι ἀπήγγοντο ἐλλείπει χώρου. Ὁ κ. Συνοδινὸς ἀπήγγειλε τρία ποιήματα, εὐχρηστικὰ δὲ μάλιστα τὰ ἐξυμνοῦν τὴν 25 Μαρτίου, δι' ὅπερ πλείσταίς χειροκροτήθη.

Ὁ πρόεδρος ἀντιπρόεδρος κ. Π. Λέκας ἐνήρξατο τῆς ἐορτῆς οὕτως: «Σήμερον μετὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐροταζόντων τὴν ἐνδοξὴν ἐθνικὴν ἀνάστασιν, συνεορτάζει καὶ ὁ ἡμέτερος Σύλλογος κατὰ πρῶτον τὸ ἀναπόφευκτον ἐξέλιξις παρακολούθημα καὶ συμπλήρωμα τὴν ἠθικὴν τοῦ ἔθνους ἀνάπασιν, ἣν ἀνέλαβε νὰ ἐκπληρῆσῃ. Ἀνετέθη δὲ ἡ πανηγυρικὴ ἐκφράσις τῶν περὶ τούτου αἰσθημάτων καὶ εὐχῶν αὐτοῦ εἰς τὸν κ. Διαλεισμάν». Ὁ κ. Διαλεισμάς ἀνεθῆκε τότε ἐπὶ τὸ βήμα ἀπήγγειλε τὸν κατωτέρω λόγον πολλὰς χειροκροτηθέντα.

Η ΕΚ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΥΠΟ

Κ. Α. ΔΙΑΛΕΙΣΜΑ.

Προκειμένου νὰ ὁμιλήσῃ τις ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Συλλόγου τῆς ἀ' Ἀναπλάσεως, καθ' ἡμέραν τοιαύτην, οἷα εἶνε ἡ 25 Μαρτίου, ἥτις δι' ἡμᾶς τοῦς νεωτέρους Ἕλληνας δὲν εἶνε μόνον θεοσευτικῆς, ἀλλὰ καὶ μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας ἡμέρα, ἔχει, φρονούμεν, προκειμένον καὶ τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας του, προβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου, ὑπὸ τοῦ τῆς θεοσευτικῆς καὶ ὑπὸ τῆς ἐξ αὐτῆς προκύψασας τε καὶ δυναμένης νὰ προκύψῃ τῆ ἑλληνικῆ ἔθνεϊ ὠφέλειαι.

Τίς λοιπὸν ἡ ὠφέλεια αὕτη ἡ προκύψασα καὶ δυναμένη νὰ προκύψῃ τῆ ἑλληνικῆ ἔθνεϊ ἐκ τοῦ χριστιανισμοῦ;

Τὸ θέμα τοῦτο εἶνε τόσον εὐρύ, ὥστε ὁ παρὼν καιρὸς δὲν ἐξαρκεῖ, ὅπως ἀναπτυχθῇ ἐπαρκῶς ἐν τῇ τῆς μέρεσιν αὐτοῦ καὶ ἐν συνόλῳ. Διὰ τοῦτο δέον ὁ λόγος νὰ περιστραφῇ περὶ ἐκείνη μάλιστα τοῦ θέματος τὰ σημεῖα, ἅτινα παρέχουσι μέγα ἦριν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτόδηλον κεκτημένα τὴν πρακτικότητα.

Ἡ δόξα τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν τῆ ἑλληνικῆ ἔθνεϊ μέχρι τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀπὸ ταύτης μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν εἶνε τόσον μεγάλη καὶ τόσον προφανῆς, ὅσον τὸ φῶς εἰς τὸν βλέποντα. Διὰ τοῦτο ὅπουδήποτε καὶ σφραγῆ τις, εἴτε ἐν αὐτῆ εἴτε περὶ αὐτὴν εἴτε εἰς οἰκονομικῆ ἐποχῇ τῆς ἀπὸ 18 αἰῶνον ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἱστορικῇ σκηνῇ, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ συναντήσῃ αὐτῆ. Ἄλλ' ἡ δόξα αὕτη εἶνε καὶ εὐεργετικῆ; Τοῦτο οὐδεμίαν ἀμφισβητήσεως δεῖται ὡς πρὸς τοῦς παραδεχομένους τὴν θεϊότητα τοῦ χριστιανισμοῦ ὡς πρὸς δὲ τοῦς ἄλλους πολλὰς ἡμφοσθηθήθη. Καὶ ἰσχυροῦσθαι οὕτοι ὅτι κρείττων ἢ ἦτο σήμερον ἡ μοῖρα τῆς

Ἑλλάδος, ἐὰν ὁ χριστιανισμὸς δὲν ἀνεφαίνετο ἐν τῇ ἱστορικῇ σκηνῇ. Ἄλλ' ἴσως ὁ ἀλλήθευον μᾶλλον, ἐὰν ἰσχυρίζοντο, ὅτι χροσίσιον ἢ ἦτο ἡ μοῖρα τῆς γῆς, ἐὰν ἐκτοτε δὲν ἀνετέλλεν ὁ ἥλιος. Εἶνε ζήτημα ἐν ἢ ὕψηρε σήμερον μνήμη Ἑλλάδος, ὅπῃ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου ἀφῆεντο εἰς τὸν φυσικὸν αὐτῶν ροῦν, ἀνευ τῆς παρεμβάσεως τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ὅτε ὁ χριστιανισμὸς ἐνεφανίσθη, εὗρε τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος κῦπτον ἤδη ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ διακόσια ἔτη. Ὁ ἥλιος τῆς δόξης; του ἐκλινεν ἤδη ἐπὶ τὴν δύσιν ἡμᾶς καὶ παρήμαζεν ἀνεπιστρεπταί, ὡς τόσα ἄλλα μεγάλα ἔθνη πρὸ αὐτοῦ. Τὴν αὐτὴν ἀναγκαίαν μοῖραν ἠκολούθει καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ σιδηροῦν ἔθνος. Εἶνε ζήτημα ἐὰν ἢ εἴχομεν σήμερον πολιτισμὸν μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν βαρβάρων, ἐλλειπούσης τῆς ἐκ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπιροῆς; Ἀληθῶς οὐδαμῶς ἄλλοθι βλέπομεν εἰς τοσοῦτον βαθμὸν τὴν ἐν τῷ χριστιανισμῷ δύναμιν, τὴν ἀναζυμοῦσαν καὶ ἀνακλάττουσαν τὰ ἔθνη. Καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα μαρτυροῦσι πόσον δίκαιον εἶχεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτε παρέβαλε τὸ σῶστημα αὐτοῦ πρὸς ζῦμιν ἐμβαλλομένην εἰς ἀλεύρου σάτα τρία καὶ μέλλουσαν νὰ ἀναζυμώσῃ τὸ ἄλευρον ὅλον, ὑπονοῶν διὰ τῶν τριῶν σάτων τὰς τρεῖς μεγάλας τοῦ ἀνθρώπινου γένους φυλάς μελλούσας νὰ ἀναμορφώσῃ διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ νὰ ἀποτελέσῃσι ποιῆμιον ἐν ὑπὸ ἓνα ποιμένα. Οὕτως; οἱ ἐπιδραμόντες καὶ καταλύσαντες τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος βάρβαροι λαοὶ ἐξημερώθησαν διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ καθίστανται σὺν τῷ χρόνῳ στοιχεῖα ἐξημερώσεως καὶ πολιτισμοῦ καὶ εἰς πᾶσαν τὴν ἐτι βάρβαρον ἀνθρωπότητα. Ὡστε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ ἑλληνορωμαϊκὸς κόσμος ἤθελε σφαγῆ ἅπας ἐν τῷ κατακλισμῷ τῶν βαρβάρων ἐθνῶν καὶ ἤθελεν ἐκλίπει ἀμπαν ἀπὸ τῶν χωρῶν ἡμῶν πᾶν στοιχεῖον πολιτισμοῦ, ἐὰν ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν ἤθελε ποιήσῃ ἐνταῦθα ὅ,τι ἐποίησεν ἐν τῷ πάλαι κατακλισμῷ τοῦ Νῶε ἡ κιβωτός. Διότι ἐπὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐφαρμόζεται καὶ ὑπὸ ἄλλων ἐποψῶν ἡ παραβολὴ τοῦ Κυρίου παραβαλόντος τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πρὸς σαγήνην ριπτομένην εἰς τὴν θάλασσαν καὶ συγκλείουσαν πᾶν τὸ προστυχόν, εἴτε καλὸν εἴτε κακόν, ἐξ ὧν ἕμως τὰ μὲν καλὰ ἐκλέγοντες διατηροῦσιν οἱ ἄλιες, τὰ δὲ μὴ καλὰ καὶ πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν ρίπτουσιν. Οὕτω καὶ ὁ Χριστιανισμὸς; συγκλείων ἐν τῇ σαγήνῃ αὐτοῦ τὰ ἔθνη, ὅ,τι μὲν καλὸν εὕρισκει ἐν αὐτοῖς; διατηρεῖ καὶ προάγει, ὅ,τι δὲ μὴ καλὸν ἀποδοκιμάζει καὶ ἀπορρίπτει. Τί δὲ καλὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις τοιοῦτον οἷον τὰ γράμματα, αἱ ἐπιστήμαι καὶ αἱ τέχναι; Τοῦτων φίλος καὶ ὑπερμαχὸς ἀδύνατον νὰ μὴ εἶνε, ἐὰν μὴ παρανοῆται ὁ χριστιανισμὸς; Ὡστε δύναται τις νὰ

εἶπῃ ἀνευ φόβου διαψεύσεως ὅτι σὺν τῷ πολιτισμῷ καὶ ὁ ἑλληνισμὸς ὀφείλει τὴν διατήρησιν αὐτοῦ εἰς τὸν χριστιανισμὸν.

Τοῦτο δὲ πρόκειται προφανέστατον πᾶσι μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅτε ὁ σαρφετὸς τῶν Μωαμεθανῶν κατέκλυζε τὰς ἑλληνικὰς χώρας, τίς φρονεῖ ὅτι δὲν ἤθελε συγγωνεύσει ἐν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν ἀνευ τοῦ χριστιανισμοῦ; Τοῦτο οὐδεμίαν ἐπιδέχεται ἀμφισβήτησιν. Τοῦτου τρανὸν ἔχομεν μαρτύριον τοῦς ἀρνηθῆντας τὴν θεοσευτικὴν αὐτῶν Ἑλληνας, καὶ τοιοῦτοι ἐγένοντο πλείστοι ὅσοι φοβηθῆντες ἢ δελεασθῆντες. Πάντες οἱ ἐξομῶται καὶ ἐξεφυλισθησαν καὶ ἐξετουρκίσθησαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξῆλθον οἱ φανατικώτεροι Μουσοουλμάνοι, τὰ Ῥωμογυμνασια, αἱ φερότεροι μάλιστα τῶν ἡμιόφων αὐτῶν. Πολλὰ ἐκατομμύρια ἀπέβαλεν οὕτω τὸ ἔθνος ἡμῶν, ὧν οἱ ἀπόγονοι ἀριθμοῦνται ἤδη μετὰ τῶν Τούρκων οὐδεμίαν συνείδησιν τῆς καταγωγῆς; αὐτῶν διασώζοντες; Ἀφοῦ δὲ, καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπάρχοντος, οἱ ψυχρότερον πρὸς τὴν πίστιν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ διακειμένοι ἐξετουρκίσθησαν, τί δὲν ἢ ἐγένετο τοῦ χριστιανισμοῦ ἔλως; ἐλλείποντος; Ἀναμφιβόλως ἢ προσεκυνοῦμεν ἤδη πάντες εἰς τὸ ἰσλαμὶ καὶ δὲν ἢ ὑπῆρχε σήμερον φυλὴ ἀψείσῃ ἑλληνίδα φωνὴν καὶ κρυφωμένην ὅτι ἐκ τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ἔλκει τὸ γένος. Πολλὰ ὀφείλει ὁ κόσμος εἰς τὸν χριστιανισμὸν, ἀλλὰ τὸ ἑλληνικὸν γένος ὀφείλει εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ ὑπόστασιν, καὶ ἔχομεν οἱ νεώτεροι Ἕλληνας μίαν ἐπὶ πλέον ἀφορμὴν, ὅπως ὦμεν οἱ χριστιανικώτατοι πάντων.

Ἀλλὰ μόνον ἡ ἐθνικὴ διατήρησις; μήπως εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν κλήρον αὐτῆς; κατὰ μέγα μέρος; δὲν ὀφείλεται καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀναβίωσις;

Κατίσχυσε ποτε ἐν τῇ Ἰερουσαλῆμ ἡ τυραννικὴ Γοθολία κατασφάξασα πάντας τοῦς ἄρρενας γόνους τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας; ἐν ἀγνοίᾳ ἕμως; αὐτῆς διασωθεῖς ἐτρέφετο λάθρᾳ ἐν τῷ ναφ τοῦ ἀρχιερέως; Ἰωδαὶ ὁ μικρὸς βασιλόπαις Ἰωάκ. Οὗτος ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξελθὼν ἔλαβε πάλιν τὴν ἀρχὴν ὡς νόμιμος αὐτῆς κληρονόμος, καὶ ἡ Γοθολία ἐπαθεν ἀντάξια τῆς κακουργείας αὐτῆς. Ἐν τῷ ναφ ὁμοίως καὶ ὁ νέος Ἰσραὴλ καὶ ὑπὸ τῶν ἱερῶν διασωζόμενος, ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξῆλθε πρὸς 87 ἔτην κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ κατεπάτησε, νέον Ἰσραὴλ, τὴν τυραννίαν ὑπὸ τοῦ; πόδας αὐτοῦ.

Ὅσοι ἀνέγνωτε τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Γαβριὴλ εἶδετε ποῖαν ἀποστροφήν ἔστρεψεν ὁ ἀνθρωπος; ἐκεῖνος κατὰ τῶν ἱερῶν. Διὰ τῆς; Διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἠγάπα τὴν Ἰταλίαν, ἐφρόνει δὲ ὅτι ἡ τῶν ἱερῶν ἐλάτρευε τὸν Πάπαν, ὅτι ἐθυσίαζον οὗτοι τὴν μεγάλην πατρίδα ὑπὲρ τοῦ

μεγάλου Ποντίφικας, και ότι, ανατρέφοντες τὸν λαόν, ἐμάρτυρον ὡς τὰ πολλὰ προσκυνητὰς τοῦ ὑποδημάτου τοῦ δούλου τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ και ἀγνωστὰς ὅτι ἦσαν Ἴταλοι. Ἐάν ὅμως ὁ Γαριβάλδης ἐγεννᾶτο Ἕλληνα και ἠγωνίζετο ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ὅσον ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας, βλέπων ὅτι τὸναντίον παρ' ἡμῖν τὸ ἔθνος διςσώθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀντὶ τῆς μαύρης ἀποστροφῆς ἣ ἀπρεπε βεβαίως ἐνουσιώθη ἀγάπην ὑπὲρ τοῦ κλήρου και τῆς ἐκκλησίας, τῆς κιβωτοῦ, ἐν ᾗ διςσώθη φυλὴ τις τῶν ἀπογόνων τοῦ Νῶε, ἡ φυλὴ ἡμῶν, και ἐξ ἧς ἐξελθούσα ἐφόρτευσεν και καλλιέργει αὐθις τὴν ἀμπελον τῆς ἐλευθερίας.

Ὡς παρὰ πᾶσι σχεδὸν ὁμολογεῖται, ὅτι ὠφέλεις και προήγαγε τὴν ἀνθρωπότητα εἶνε ὁ χριστιανισμὸς, δι' οὗ ἐφαίνεται τὸ ἀγαθόν, ἡ ἐπιστήμη, δι' ἧς τὸ ἀληθές, και ἡ τέχνη, δι' ἧς τὸ κελὸν και ὠφέλιμον. Καθάρτε δὲ τὰ άτομα και αἱ οικογένειαι, οὕτω και αἱ πόλεις και τὰ ἔθνη τιμῶνται ἐκ τῶν ὑποργημάτων, ἅτινα ἀναλαμβάνουσι, και τιμῶνται ἐπὶ τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσ' ὅσον τὰ ὑποργήματά εἰσιν ἐργώδη μὲν τοῖς ἀναδεχομένοις, εὐεργετικά δὲ τῇ ἀνθρωπότητι. Κατὰ ταῦτα και τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐτιμήθη κατὰ τὴν ἀρχαίτητα ἀναδειχθὲν ὁ πρωτοεργάτης τῆς ἐπιστήμης και τέχνης, ἐτιμήθη δὲ και ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις γενόμενον ὁ μέγας ἀπόστολος τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι. Τότε ἐν παντὶ κύκλῳ ἐπιστήμης και τέχνης ἀνέδειξε κορυφὰς και ἐξοχότατας ἀνυπερβλήτους, ἐν μὲν τῇ ποιήσει, ἐπιστήμῃ οὐσῆ και τέχνῃ, Ὀμηρον και Σοφοκλέα και Πίνδαρον, ἐν δὲ τῇ φιλοσοφίᾳ Πλάτωνα και Ἀριστοτέλην, ἐν δὲ τῇ πολιτικῇ ἐπιστήμῃ και τέχνῃ Λυκούργον και Σόλωνα, ἐν δὲ τῇ γλυπτικῇ και ζωγραφικῇ Φειδίαν και Ἀπελλῆν, ἐν δὲ τῇ πολεμικῇ ἐπιστήμῃ και τέχνῃ Ἀργησίλαον και Ἀλέξανδρον και ἄλλους ἀλλαχού. εἶτα δὲ και ἐν τῷ χριστιανισμῷ ἀνέδειξεν ἀστέρας πρώτου μεγέθους, ὧν τὸ φέγγος ἀπαραμίλλον. Τίνας ἄλλοι ἐγένοντο διαγωνιστικοὶ και φυλακτικοὶ τοῦ δόγματος ὡς ὁ Ἀθανάσιος και ὁ Φώτιος; Τίνας ἐκκλησιαστικοὶ ρήτορες, ὡς ὁ Βασίλειος και ὁ Χρυσόστομος; Τίνας ὡς ὁ Δαμασκηνὸς και ὁ Κοσμάς ὁμογράφου; Ἐκ τίνος δ' ἄλλου ἔθνους ἐξῆλθον οἱ ἀριστοῦς τῶν καρῶν, τῶν διδασκάλων, τῶν μαρτύρων, τῶν ὁμολογητῶν, και τῶν πάσης τάξεως ἁγίων; Ἦς δ' ἄλλη γλῶσσα ὑπερέτασε τὸν χριστιανισμὸν τοσοῦτον ὅσον ἡ ἑλληνική, ἐν ᾗ ἐγράφη πρωτότυπος τὸ εὐαγγέλιον, ἡ μόνη εἰλικρινῆς πηγὴ τῆς ὑψίστης θρησκευτικῆς ἀληθείας; Ὡστε ὁ χριστιανισμὸς ἐγένετο ὠφελιμώτατος τῷ ἡμετέρῳ ἔθνει, διότι ἤλθε διασώζων τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ και προστιθεὶς νέαν δόξαν εἰς τὴν δόξαν τὴν παλαιάν, διανοίγων αὐτῷ νέαν ὁδὸν εὐεργεσίας πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ ἔχομεν ἤδη τὴν φιλόστατην ἡμῖν πατρίδα ἐστερμένην διὰ στε-

φάνου τριπλῆς δόξης, λαμπρὰν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, λαμπρὰν ἐν τῇ τέχνῃ, λαμπρὰν και ἐν τῷ χριστιανισμῷ.

Ἀλλὰ θὰ εἴπῃ τις ἴσως, ὅτι ἡ Ἑλλάς αὐτὴ ἡ λαμπρὸς ἐστερμένη, ἡ ἐξάρχουσα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εἶνε ἡ Ἑλλάς τοῦ παρελθόντος, ἡ Ἑλλάς τῆς ἱστορίας; ἡ δὲ τοῦ παρόντος Ἑλλάς ποία; Ὁ γνώσκων ἀμφοτέρας και συγκρίνων τὴν νῦν πρὸς τὴν τότε, δὲν δικαιούται ἀρᾶ γε, αἰρων Ἱερουμίου φωνήν, νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν τοῦ παρόντος Ἑλλάδα:

Δυστυχῆς! παρηγορία
μόνη σοῦ εἶμιεν νὰ λῆς;
περασμένα μεγαλεῖα
και διηγῶντάς τι νὰ κλαῖς!

Ὅχι, καθ' ἡμᾶς, δὲν δικαιούται. Τὸ τοῦ ποιητοῦ περὶ τῆς ἐλευθερίας ρῆθὲν θὰ ἤρμοζε λεγόμενον τῇ Ἑλλάδι τῇ ἐπαύριον τῆς πτώσεως τῆς Κορίνθου, πρὸ αἰώνων εἰκοσιν, ἢ τῇ ἐπαύριον τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πρὸ αἰώνων τεσσαράρων εἶνε δὲ ὅλως ἀνάρμοστον λεγόμενον τῇ Ἑλλάδι μετὰ τὴν 25 Μαρτίου τοῦ 21. Ἡ Ἑλλάς κατὰ τὴν πτώσιν τῆς Κορίνθου, ἀφαιρέθη τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας τοῦ κόσμου, ἀφαιρουμένη δὲ και τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἐλευθερίαν, ἀφοῦ διήνυσε τὴν ἡλικίαν τῆς ποιήσεως, τῆς ἐπιστήμης και τῆς τέχνης, ἀχρημάτωτος ἤδη, ἤσπαιε και ἐφυγορράγει ὑπὸ τὸν σιδηροῦν τοῦ Ῥωμαίου πίδα. Ἀναβίωσασα αὐθι; διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ και βασιλεύσασα μετὰ τὴν κρίσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐπιπτε μετὰ χιλιετῆ βασιλείαν πτώσιν δεινότεραν ἀσπαίρουσα και ψυχορραγούσα ὑπὸ τὸν βαρύτερον πίδα τοῦ Μουσουλμάνου. Τότε ἡ Ἑλλάς ἤτο Ὁρήνων ἀξία, τότε ἀληθῶς οὐδὲν ἄλλο ὑπελείπετο αὐτῇ ἢ νὰ κλαίῃ διηγούμενη παρελθόντα μεγαλεῖα. Ἐπικολούθησεν εἶτα τριῶν αἰώνων χειμῶν. Ἡ Ἑλλάς εἶγεν ἀνέλθη ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ και ἐσταυρώθη. Ἡ νύμφη τοῦ Χριστοῦ ἐπαθεν οἶα και ὁ λυμφὸς αὐτῆς. Ὁ Ἰούδας τῆς Δύσεως τὴν εἶχε προδοσῆ εἰς τὸν Πιλάτον τῆς Ἀνατολῆς. Σταυρωθεῖσα ἀπέθανε και ἐτάφη. Ὁ χειμῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀριθμεῖται δι' αἰώνων. Ἐν ἀμφοτέροις ὑπάρχει ὁ ἀριθμὸς τρία. Τὰς ἡμέρας τῶν ἀτόμων συνιστῶσιν ὄραι, τὰς ἡμέρας τῶν ἐθνῶν συνιστῶσιν αἰῶνες. Καὶ ὁ θάνατος λοιπὸν τοῦ Χριστοῦ και ὁ τῆς Ἑλλάδος διήρκεσεν ἐξ ἰσού. Μετὰ τὸν τρίμηνον χειμῶνα ἔρχεται τὸ ἔαρ τῆς 25 Μαρτίου, μετὰ τὸν τρίήμερον θάνατον ἔρχεται ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις.

Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, φέρων ἀντικρίνου τὴν ἐθνικὴν σημαίαν, εὐαγγελίζεται τῇ Ἑλλάδι ὁ Γερμανός, ὡς ὁ Γαβριὴλ τῇ Μαρίας, ὅτι ὁ Θεὸς εὐδοκεῖ τὴν ἀναβίωσιν αὐτῆς. Ἡτὸ ἡ αὐτὴ και σήμερον ἡμέρα και μετὰ μικρὸν ἤρ-

γατὸ ἡ ἀνάστασις. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πρὸ 1888 ἐναυτῶν, ἐνωτισθεῖσα τὰ εὐαγγέλια τοῦ Γαβριὴλ, συνελάμβανεν ἡ Μαρίαμ τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἐλευθερίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πρὸ 67 χρόνων, ἐνωτισθεῖσα και ἡ Ἑλλάς τὰ εὐαγγέλια τοῦ Γερμανοῦ, συνελάβει ἐπισήμως τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῆς. Μία τότε φωνὴ, ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν και ὡς φωνὴ βροντῆς ἰσχυρᾶς, περιηχούσα τὰ τέσσαρα πέρατα ἠκούετο λέγουσα: «Ἀναστήτω ἡ Ἑλλάς, και διασκορπισθήσασαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς και φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτῆς οἱ μισοῦντες αὐτήν». Καὶ ἐγένετο οὕτω. Μετὰ τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐπιστήμης και τέχνης και μετὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦ χριστιανισμοῦ ἀνεβίωσεν ἡδὴ νέα Ἑλλάς, ἄγουσα σήμερον τὸ θῶδον ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῆς ἔτος. Ἐξῆκοντα ἔτη διὰ μὲν τὸ ἄτομον εἶνε ἡδὴ τέρμα τῆς ζωῆς, παραμυῆ και γῆρας, ἀλλὰ δι' ἐν ἔθνος 60 χρόνοι εἰσὶν ἡλικία νηπιότητος ἔτι. Ἡ νέα Ἑλλάς εἶνε λοιπὸν παιδίον ἔτι μεταξὺ τῶν ἐθνῶν. Ἡ ἡλικία τοῦ νέου και τοῦ ἀνδρὸς κείται ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτήν. Ἀλλὰ ἔθνη εὐρίσκονται ἡδὴ ἐν τῇ ἀνδρικῇ ἡλικίᾳ, και ἄλλα ἐν τῇ ἡλικίᾳ τοῦ γήρατος. Εἶνε παράλογον νὰ ζητῆ τις παρὰ παιδίου ἔργα τελείου ἀνδρὸς και νὰ ἀπελπίζῃ ἐν παιδίον, διότι δὲν δύναται νὰ δείξῃ ἀνδρικά ἔργα. Μὴ ἀπελπίζώμεθα. Παιδίον, τὸ ὅπολον, ἐν τῇ κωτιδί ἔτι διατελοῦν, ἐπὶ πῆξ πελώριον ὄφιν, παιδίον, τὸ ὅπολον ἔχει μπετέρα τὴν Ἑλλάδα τοῦ χριστιανισμοῦ και προμήτορα τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐπιστήμης και τῆς τέχνης, παιδίον, τοῦ ὅπολου ὁ ἀποκτείνων τὴν μητέρα και καταπατῶν ἔτι τὴν κληρονομίαν κόπτει ὑπὸ τὸ βάρος τῶν κακουργιῶν και τῶν ἐθνῶν, μὴ ἀπελπίζετε τὸ τοιοῦτον παιδίον! Ἐάν παρεξέτραπη ἐν πολλοῖς διὰ τὴν νηπιότητα και τὴν ἑλλειψίν ἠρθῆς παιδαγωγίας, ὁραῶμεν ὁρθῶς παιδευόμενον ἐν τῷ χριστιανισμῷ τῆς μητρὸς του και ἐν τῇ ἐπιστήμῃ και τῇ τέχνῃ τῆς προμήτορος και ἡλικιούμενον θὰ ἀνδραγαθήσῃ ὡς ἄλλος Ἡρακλῆς και θὰ στεφανωθῇ διὰ τῆς προγονικῆς δόξης και λαμπρότητος.

Ὡστε σημεῖον, πρὸς ὃ πρέπει νὰ στρέψῃ ἡ λογία και ἄρχουσα μερὶς τοῦ ἔθνους τὴν προσοχὴν τῆς εἰς ἡ παιδαγωγία και ἀνατροφή τοῦ νέου ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὴν ὁδὸν τῆς ἀνατροφῆς τοῦ μεγάλου παιδίου ὑποδεικνύει ἡ ἱστορία τῶν προγόνων του εἶνε ἡ ὁδὸς τοῦ χριστιανισμοῦ τῆς ἐπιστήμης και τῆς τέχνης. Ἐάν τὸ νεαρὸν ἔθνος παρεξέτραπη, μία ἐκ τῶν πρώτων αἰτιῶν εἶνε ὅτι δὲν παρελήθη ἐν τῇ ἀνατροφῇ του, ὡς ἔδει, ἡ θρησκεία τῶν πατέρων του.

Ἐάν ὁ χριστιανισμὸς συνετέλεσε τοσοῦτον εἰς τὴν διατήρησιν και τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἔθνους, αὐτὸς βεβαίως δύναται νὰ συντελέσῃ τὰ μέγιστα και εἰς τὴν ἠθικὴν και πολιτικὴν αὐτοῦ προ-

αγωγὴν και ἐνωσιν. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ἀξία και ἡ δύναμις τοῦ χριστιανισμοῦ ὀλίγον παρ' ἡμῖν ἐμελετήθη, ὡς τὰ πολλὰ δὲ παρενοήθη.

Πολλοὶ εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς θρησκείαι, ἀλλ' ἐν μόνῳ τῷ χριστιανισμῷ ὑπάρχει ἡ ὀρθοκεία ἡ ἀληθῆς διότι οὐδὲν δόγμα αὐτῆς, ἀληθῶς ἐξεταζόμενον, ἀντίκειται εἰς τὸν λόγον διότι ἰκανοποιεῖ κατὰ πάντα τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα διότι ἀνταποκρίνεται εἰς πάντα βαλμὸν ἀναπτύξεως τοῦ πνεύματος διότι ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς τὰς προφητείας τῶν προφητῶν και τῶν σοφῶν τῶν ἐθνῶν διότι σὺν τῷ χρόνῳ πραγματοποιεῖται πᾶν ὅ,τι ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς εἶπε, μηδὲ κερταίας πιπτούσης διότι ὁ ἐν τῷ πνεύματι αὐτῆς ζῶν, πρῶτον ἀσχάλλων, εὐρίσκει τὴν ἐαυτοῦ ἀνάπτυσιν ἐν αὐτῇ ὡς ὁ με ἀβιζόμενος ἐκ τοῦ βυθοῦ εἰς τὸν ἀπυσοφιστικὸν ἀέρα διότι, ὡς ὁ καθαρὸς ἀῆρ ὑπᾶρει εἰ πάντων τῶν ζῶντων πνεύματος, οὕτω και αὐ ἡ ἐξυπηρετεῖ πάντα τὰ άτομα και τὰς οικογενείας και τὰς τάξεις και τὰ ἔθνη και τὴν πᾶσαν ἀνθρωπότητα διότι ὅπου αἱ ἀκτίνας αὐτῆς σελαγίζουσιν, ἐκεῖ ὁ πολιτισμὸς και ἡ ἐλευθερία παρέχουσι διαφύλαξιν και ἐδῶ ὡς πρὸς Πάτρας, και αὐτὴ μόνη δύναται νὰ σπείρῃ τὴν ἀγάπην και νὰ θερίσῃ τὴν εὐποιαν και τὴν οὐσίαν. Καὶ πάντες μὲν ὁμολογοῦσιν, ὅτι ὑπὲρ πάσας τὰς ἱστορικάς θρησκείας κείται ὁ χριστιανισμὸς, και ὅτι τὸ ὕψος τῆς ἡθικῆς αὐτοῦ ἐξῆκετο εἰς τὸ ἄκρον και δὲν ἐπιδέχεται ὑπέρθασιν ἐπιχειροῦσιν ὅλως τινὲς νὰ χωρίσωσιν ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ τὸν Θεόν, μὴ ἐννοοῦντες ἴσως ὅτι ἐπιχειροῦσιν οὕτω νὰ χωρίσωσιν ἀπὸ τοῦ λόγου τὸ κύρος, ἀπὸ τοῦ οἴκου τὴν βᾶσιν, ἀπὸ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς, ἀπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν. Διότι τί μένει τότε, παρακαλῶ, εἰς τὸν χριστιανισμὸν, ὅταν δὲν βλέπῃ τις ἐν αὐτῷ τὸν ὕψηλόν συγκαταβαίνοντα, τὸν Θεόν εἰ ἀνθρώπου μορφή, τὸν δυνατὸν διδάσκον μὲν νὰ ἐκδικηθῇ, και ὅμως πάσχοντα και ἀνεχόμενον, τὸν εὐεργετὴν γὰρ ποιούμενον ὑπὸ τοῦ εὐεργετούμενου και ἐσχάτω; ἀπμαζόμενος, και ὅμως συγχωροῦντα, τὸν θνήσκοντα θανάτῳ τὸν θάνατον πατῶντα, τὸν Θεόν τοσοῦτον τὸν ἄνθρωπον ἀγαπῶντα, ὥστε ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν ἀγαπῶντα αὐτοῦ οὐκ ἔβουλη, ἵνα σωθῇ ὁ ἀπολλύμενος; Ἐάν ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου ἐπλάσθη, ἵνα τελειωθῇ ἐν τῇ ἀγάπῃ, τί ἄλλο ἠδύνατο νὰ υπεκαύσῃ τὴν ἀγάπην αὐτῆς; ἢ ἡ θεὰ Θεοῦ ἐξομοιωμένου αὐτῆς, ὀνήσκοντος ὑπὲρ αὐτῆς και οὕτω μετὰδίδοντος; τὸ ἐν αὐτῷ ἀγαθὸν ὄλον εἰς αὐτὴν διὰ τῶν ἀντιθέτων, διὰ τοῦ θανάτου τοῦ τὴν ζωὴν τῆς αἰώνιου, διὰ τῆς λύπης τοῦ τὴν χαρὰν τῆς αἰώνιου, διὰ τῆς ἀδυναμίας τοῦ τὴν δύναμιν τῆς θριαμβεύσαντος κατὰ τοῦ κακοῦ, διὰ τῆς

ταπεινώσεώς του την μέχρι του Θεού εξόψωσιν της; Πώς άλλως δύνανται η καρδιά ημών ν' αποβάλῃ τὸν ἐν αὐτῇ ἐγωισμόν καὶ τὴν ιδιοτέλειαν καὶ νὰ πλησθῇ ὅλη ἀγάπης καὶ αὐθυμίας ἢ ὅταν βλέπῃ τὸν Θεὸν τῆς διδόντα τὸ σῶμά του τροφὴν τῆς, τὸ αἷμά του πόμα τῆς, τὴν πνευμά της φῶς της, τὸν θάνατόν του ζωὴν τῆς; Ἐὰν ὁ χριστιανισμὸς εἶνε τὸ ὕψιστον τῶν δραμάτων, εἶνε τοιοῦτον, διότι οἱ ἥρωές του εἰσὶν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κακοῦ· διότι παριστᾷ τὴν ὑψίστην ἀρετὴν ἀδικουμένην τὴν ἐσχάτην ἀδικίαν ὑπὸ τῆς ἐσχάτης κακίας, καὶ διότι ἡ ἐκβάσις εἶνε ὁ θριαμβὸς τῆς ἀρετῆς καὶ ἡ δειρὰ αὐτῆς σωτηρία τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων κακῶν. Ἀφαιρῶν τὸν Θεὸν ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ ἴσον ἀφαιρῶν ἀπὸ τοῦ χριστιανισμοῦ τὴν ἀλήθειαν, τὴν πίστιν, τὴν ἐλπίδα, τὴν ἀγάπην, τὴν παραγορίαν, τὸ θάμβος, τὸ θέληματρον, τὴν ποιήσιν, τὸ πᾶν, καὶ ἐγκαταλείπει τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὸν παγετὸν τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ εἰς τὸν ζόφον τῆς ἀπελπισίας. Διότι πᾶν τὸ χριστιανικὸν οἰκοδόμημα κρημνίζεται τοῦ θεμελίου κρουμένου. Καὶ τί ἄλλο θὰ δυναθῇ πλέον νὰ εἴπῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου πάσχοντος. Μὴ γογγύσῃ, ἐπαθε καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Τίς θὰ εἴπῃ εἰς τὸν πτωχόν, ὅταν πεινᾷ μετὰ τῶν τέκνων του; Ὑπόμεινε ἐργαζόμενος τὸ κατὰ δύναμιν, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δὲν εἶχε ποῦ νὰ κλινῇ τὴν κεφαλὴν του; Τίς θὰ εἴπῃ εἰς τὸν δυνατὸν, ὅταν θὰ ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ ἐξωργισμένου συγγνώμη; Σύγγνωθι, συνεχώρητε καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Τίς θὰ εἴπῃ εἰς τὸν μὴ καταδεχόμενον νὰ πράξῃ τι διὰ τὴν ὑψηλὴν θέσιν του; Συγκατάβηθι, συγκατέβη καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Τίς θὰ εἴπῃ εἰς τὸν κλαίοντα ἐπὶ τῷ θανάτῳ; Μὴ κλαίει, θὰ ἀναστῶμεν ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Καὶ ποῦ νὰ ἀριθμῆσιν τίς τὰς συνεπείας τοιαύτης ἀρχῆς; Ὁ χριστιανισμὸς ὡς ἔχει εἶνε ἡ ὑψίστη τῶν θρησκευτῶν δὲν δύνανται τίς νὰ φαντασθῇ τελειότεραν αὐτῆς; Ἐπισημαίνω καὶ ἀρμολιωτέραν τῆς ἀνθρώπου. Ὁ Ἰησοῦς, εἶπε τὸν τελευταῖον λόγον ἐν τῇ τελειότητι τῆς θρησκείας τὸ ἔργον αὐτοῦ εἶνε ἀνοπέροβλητον· τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων εἶνε ἀτελῆ· δύνανται τίς πάντοτε κατὰ νὰ προσθέσῃ ἢ κατὰ νὰ ἀφαιρῆσθαι ἀπ' αὐτῶν ἢ τελειότερόν τι νὰ παραγάγῃ. Ἀλλὰ τελειότερα θρησκεία διὸ προσθέσεων καὶ ἀφαιρέσεων ἢ ἄλλη τις δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προκύβῃ ὑπὲρ τὸν χριστιανισμόν αὐτό; εἶνε ἡ θρησκεία τοῦ μέλλοντος. Τίς ἄλλη θρησκεία εἶνε ἀνταξία τῆς σοφίας, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ; Οὐδεμία. Τίς ἄλλη θρησκεία εἶνε ἀνταξία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς λατρείας τοῦ ἀνθρώπου; Οὐδεμία. Ἡ ἐντέλεια αὐτῆς, ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις τῆς θεϊότητός της. Διὰ τοῦτο ἐνώσω οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔχωσι τὸν

οὐρανὸν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς των καὶ τὸν ἕλιον φωτίζοντα αὐτούς, καὶ ἐνώσω θὰ ἀναπνεύσωσιν ἐν ταύτῃ τῇ ἀτμοσφαιρᾷ θὰ ἔχωσι καὶ τὸν χριστιανισμόν ὑπὲρ πᾶσαν θρησκείαν καὶ τὸν Ἰησοῦν φωτίζοντα καὶ ζωογονοῦντα ὡς ἕλιον καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ πνοὴν πάσης ψυχῆς θεοειδοῦς. Διότι ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν αὐτὸς ἐποίησε καὶ τὸν χριστιανισμόν, καὶ εἶνε ἡ ἐσχάτη μορφή νὰ φρονῇ τις, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη σοφία, θὰ ἐφεύρη θρησκείαν τελειότεραν. Ἡ ἀνθρωπίνη σοφία, ἡ μὴ δυναμένη νὰ ποιήσῃ μίαν τριχάλευκην ἢ μέλικιαν, τότε θὰ δυναθῇ νὰ ἰδρῶσιν μίαν τελειότεραν τοῦ χριστιανισμοῦ θρησκείαν, ὅταν δυναθῇ νὰ ποιήσῃ ἕνα οὐρανὸν καὶ μίαν γῆν τελειότερα τῶν ὑπαρχόντων. Τοιαύτης λοιπὸν ὑψηλῆς ἀξίας θρησκείαν ἐχόντες, ὑφ' ἧς ἐμπνεόμενοι οἱ ἄνδρες τοῦ 21 αἰῶνος γάταντο μεγάλα καὶ ἐμεγάλυναν καὶ πάλιν τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, πρέπει νὰ στρέψωμεν τὴν δυνάμιν αὐτῆς εἰς ἀνάπλασιν τοῦ ἔθνους ὅν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ τέχνῃ συνεργούσῃ. Τὸ ὅτι κατελιπομεν τὰς θρησκευτικὰς ἀρχὰς νὰ ἐκασθενήσωσι καὶ ἐπετρέψωμεν εἰς τὸν ὀλισμὸν νὰ εἰσδύτῃ μέχρι τῆς καρδίας τοῦ ἔθνους καὶ νὰ χράνῃ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια αὐτοῦ τοῦτο εἶνε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ μέγα πολιτικὸν σφάλμα. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ κράτους, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τῆς ἑλληνικῆς ὁρθοδόξου ἐκκλησίας ἐπεκτείνεται μέχρι τῶν περάτων τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐν Ἀσία καὶ Ἀφρικῇ καὶ Εὐρώπῃ. Διὰ τὴν νὰ ψυχραίνωμεν τὴν πίστιν τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐκκλησίας, ἀντὶ νὰ ὑπεκκαίωμεν αὐτήν; Διὰ τὴν νὰ μὴ ἔγωμεν κληρὸν πεπαιδευμένον, ζηλωτὴν, δραστηώτατον, διδάσκαλον καὶ ὁδηγὸν τῶν ὑποδοχῶν λαῶν, κρατοῦντα αὐτούς; εἰς τὴν παλάμην καὶ δυναμὸν κατ' ἐκείστην στιγμήν νὰ κινήσῃ αὐτούς; εἰς ὅ, τι καλὸ. Βλέπετε ποῖαν ἔχει ἐπιρροὴν ἡ παπικὴ Ἐκκλησία ἐπὶ τῶν λαῶν, ὅστε ἀναγκάζει καὶ τὰς κυβερνήσεις νὰ συνθηκολογῶσι μετ' αὐτῆς. Ἐὰν καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία εἶχε τοιαύτην ἐπὶ τῶν λαῶν τῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐπιρροῆς, τί δὲν ἠδύνατό τις νὰ προσδοκήσῃ; Ὡς ὁρθῶς παρατηρεῖ καὶ ὁ Ρώσος καθηγητὴς Ταμάμπεβ, γράφων περὶ τῆς τύχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀρχὴ τῆς ἑλληνικῆς αυτοκρατορίας ἀφαιρέθη ἐπὶ τῆς ἐνότητος τῶν δυάμενων τῶν διαφόρων λαῶν τοῦ ἑλληνικοῦ δόγματος· ἐν δὲ ἐκ τῶν πρώτων αἰτίων τοῦ ἀδυνατοῦ τῆς ἐκ νέου κατισχύσεως τῶν ἑλλήνων θεωρεῖ τὴν ἐξασθένειαν τῶν θρησκευτῶν ἀρχῶν. Ἰδοὺ ὅτι καὶ οἱ ξένοι αὐτοὶ βλέπουσιν ὀξυδερκέστερον τὰ ἡμέτερα ἢ ἡμεῖς, οἴτινες ὑπὲρ πάντας συνετελέσαμεν εἰς τὴν ἐξασθένειαν τῶν ἐθνικοποιητῶν τῆς θρησκείας ἡμῶν ἀρχῶν. Ἀλλὰ πρέπει τέλος νὰ κατανοηθῇ ποῦ καίτι τὸ λεπτότερον μέρος τοῦ ζητήματος

τῆς; Ἐθνικῆς ἡμῶν ἀναπλάσεως; καὶ ἀποκαταστάσεως, καὶ ὅ, τι δὲν εἰργάσθημεν ἐν τῷ παρελθόντι νὰ ἐπιτελέσωμεν τοῦτο ἐν τῷ μέλλοντι συναδελφούμενοι καὶ συσφιγγόμενοι κληρὸς καὶ λαός, βασιλεὺς καὶ ἔθνος, ἐκκλησία καὶ πολιτεία ἐν τε τῇ ἐντὸς καὶ τῇ ἐκτὸς Ἑλλάδι, ἐπιδιώκοντες τὴν ἀνατροπὴν τοῦ νεκροῦ ἔθνους; διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης; Ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου ἰδρῶθῃ ὁ τῆς «Ἀναπλάσεως» Σύλλογος καὶ ἐπικαλεῖται πρὸς τοῦτο τὴν συνεργασίαν πάντων τῶν ἐθνικῶν ἀρχῶν καὶ πάσης τῆς λογίας καὶ ἀρχούσης μερίδος τοῦ ἔθνους, εἰς ἣν εἶνε ἐμπνειστευμένη ἡ ἀνατροπὴ του καὶ ἡ διεσθύνσις τῶν τυγῶν του. Τὸ ὄνομα ἡμῶν ἔλαβε πέρασ. Ἐδεδίκαμεν κατὰ τὸ δυνατόν ἡμῖν τίς ἢ ἐκ τοῦ χριστιανισμοῦ προκύψασα καὶ δυναμένη νὰ προκύβῃ εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν ὠφέλιαν. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος διετήρησε λοιπὸν τὴν ὑπαρξίν του καὶ τὴν γλώσσάν του διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ἀρωγῆς αὐτοῦ ἀνεβίωσεν ἐν τῷ πρὸ ἡμῶν χρόνῳ, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ πάλιν φαίνεται ἐφικτὴ ἡ ἀνάπλασις, ἡ πρόοδος καὶ ἡ πολιτικὴ αὐτοῦ ἀποκατάστασις. Ἡ ἡμέρα αὕτη εἶνε ἡμέρα χαρᾶς· μὴ ἀπελιπίσωμεθα. Τὸ ἔθνος ἡμῶν, εἵπομεν, εἶνε ἔτι παιδίον. Τὸ μέλλον ἀνοίγεται ἐντὸς δι' αὐτὸ ἐνδοξόν. Διότι παιδίον, ἐπανελαμβάνομεν, τὸ ὅποιον ἐν τῇ κοιλίᾳ εἶσι διατελοῦν ἐπιπνεῖ πελόριον ὄφιν, παιδίον, τὸ ὅποιον ἔχει μητέρα τὴν Ἑλλάδα τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ προμήτορα τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, παιδίον, τοῦ ὁποῦ οὐ ἀποκτείνεται τὴν μητέρα καὶ καταπατῶν εἰς τὴν κληρονομίαν κύπτει ὑπὸ τὸ βάρος τῶν κακουργιών καὶ τῶν ἐτῶν, δικαιούται νὰ παρῆχῃ χρηστὰς ἐλπίδας ὅτι παιδευόμενον ἐν τῷ χριστιανισμῷ τῆς μητρὸς του καὶ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ τέχνῃ τῆς προμήτορας καὶ ἡλικιούμενον θὰ ἀνδραγαθήσῃ ὡς ἄλλος Ἡρακλῆς καὶ λαμπερῆσθῇ διὰ τῆς προγονικῆς δόξης καὶ λαμπρότητας. Ἡ ἡμέρα αὕτη, κατ' ἄν εὐροτάζει τὸ ἔθνος; ἄπαν, εἶνε θρησκευτικὴ καὶ ἐθνικὴ ἡμέρα καὶ παριστᾷ καὶ αὕτη πόσον τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος; εἶνε συνδεδεμένον μετὰ τῆς θρησκείας αὐτοῦ; εἶνε οὕτως συνδεδεμένον ὡς τὸ σῶμα πρὸς τὴν ψυχὴν, ὅστε ἡ συναυψοῦται ἢ συναπλόγεται μετ' αὐτῆς. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀδύνατον ὁ χριστιανισμὸς εἶνε ἡ θρησκεία τῶν αἰώνων καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν ζήτω αἰώνως; μετ' αὐτῆς.

**Π. ΣΥΝΟΔΙΟΥ
Η ΚΕ. ΜΑΡΤΙΟΥ**

Δὲν πεθαίνει τέτοια μέρα π' εἶνε μέσα τῆς κλεισμένης τῆς φωτιᾶς ποῦ γῆ καὶ οὐράνια ἕνα Πάσχα παρασταίνει. Δὲν ἔμπορεῖ ποτε νὰ οὐδύσῃ εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου Μάν' ἀγία τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ τέκνου τοῦ Κυρίου.

Δὲν ἀνέβαινε νὰ δύσῃ, ὃ ἡμέρα αἰωνία, Πού' εἶνα σπλάγγνα σου ἐσπάρη ἢ θεὰ ἐλευθερία. Οἱ λαοὶ εἶ' ἔχουν ὄλοι Πλιόκτιστον Ναόν! Αἰωνίως; φεγγόβολοι Εἰς τὰ σπλάγγνα τῶν λαῶν.

Μὲ τὴ λάμψι σου γὰρ ὄψι, ποῦ κανεῖς δὲν ξέρε ἀκόμα, Πῶ' ἔχῃς καὶ ποῦ τρέχεις. μ' εὐδοκίᾳ τοῦ κρῖνου σῶμα, Μὲ σταυρὸ εἰς τὸ κοντάρι, μὲ λιθῶνι' σ' ἡ μπαρούτι, Ἡ' σ' τὸ Δάνδολο ἀντίκρου, ἢ μπροστὰ εἰς τὸ Μαγμούτι, Ἡ' μὲ μάρτυρος κατάρτα, ἢ μὲ ἕξρος συνταραμένο, Πάντα ἐσάλλισες καὶ εἶπες: «Τυραννία δὲν πεθαίνει!» Μὲ χαυμόγελο ροδίσει γὰρ εἰς ἡ γαυραυγῆ, Γὰρ εἶσε τὸ πᾶν ὀρθρῆσει, γὰρ εἰσε ἀνθήξ' ἡ γῆ.

Ὁ καιρὸς ἐν ἔχῃ σῶμα, εἰσε εἶσαι τὸ σπείρο του, Ὁ οὐδὲς ἐν ζῆ' ἀ' ὑπάγει, ἐπὶ εἶσαι τὸ δειρὸ του. Ἄν οἱ ἔθνη οὐκ εἶναι γὰρ τὸ μακελιὸ ἀρνίον, Ἐπὲ μόνον ἐνθυμῆται μὲ σπασμοῦς ἡ τυραννία. Ἡ' θὰ σώξῃς τὴν Ἑλλάδα μὲ τοῦ Κόδρου τὴν κορώναν, Ἡ' τὴν Δόσιν ὁμὰ λυτῶντος λαϊκῆ' σ' τὸ Μαραθῶνα. Ἡ' λαὸς, ἢ βασιλεία, Ἡ' σ' τοῦ δούλου τῆ σιωπῆ, Μὲ ἀντιρῶσει πάντα ὄραλα Ἡ' σ' τὸ σκοτάδι ἀστραπῆ.

Ἀναστῆσαι τὴν ὄρα' ποῦ' σ' τὸ αἶμα σου ἐκπνέεις, Πάλλ' ἡρωικὰ τραγοῦδιὰ ὁ ἀέρας π' ἀνκνέεις, Ἀνθισμέναις δάφναις ἔχεις' σ' τὸ κεφάλι γὰρ πλεξίδες, Στρέφοντες' σ' τὰ βήματά σου ἕρματα καὶ ἀλυσιδεῖς, Μοιάξ' ἡ γῆ ὅπου φερώνεις ἀβέωρητη ἄσπινδα Ἡ' τῶν λαῶν τῆ σὺξ' ἀστέρη, σ' τὸ σταυρὸ ζωῆς ἀχτίδα. Ἡ' ἄρμονια εἰς' ὁ Βῶσων τῆ δικῆ σου τῆ φωνῆ! Ἡ' ἑθνικῶν χαίρει ὄνειρων, Χαίρ' ἐλπίδα ζωντανῆ.

Τῶν δαφνῶν σου κάθε φύλλο ἱστορία δειγνεί μία, Τὴν ὅποιαν ἐμψυχώνει ἢ λαμπρὰ σου τραυμῆ. Ἡ' ἡλιοπρόσωπη παρθένια ζωντανῆ καὶ ὅταν πεθαίνει, Ἡ' τὸ δαφνώνα σου ἡ δόξα ἀπὸ ἐσένα γεννημένη, Εἰς τὰ κύματα, σ' τοῦ βράχου; καὶ ὅπου τρέχει σ' [ἀντιγράφει,

Κ' Ἡ' ἰλιόδους θεῖα ἔπη λάμπουν γόρῳ σου οἱ τάφοι. Κάθε στίχ' εἶγε μνήμα, Κάθε μνήμα μὲ ζωῆ, Κάθε στήθος ἄγριο κύμα Μὲ ἀναστάσιμον βοῆ.

Ἄν ἐσπάρθῃς ποτε σου, σ' τὴν Ἑλλάδα ἐγεννήθης, Γὰρ εἶσε τὸν Ἄργονάτα; ἀπ' τὰ ἔθνη συναντήθης. Εἰς τὴν θέαν σου ἐνθυμῶνται οἱ λαοὶ τὸν Πρωμηθεῖα Εἰς τὸν Καύκασο ἐνδεδυμένον τῇ γαλάξῃ σου σημάδα. Τὸν ἀπὸ τῆς δεσποτικῆς τότε ἔκαμε κυρῆρι Εἰς τοῦ Ἡρακλῆ τῆ φούχτα τὸ δίκῳ σου τὸ κοντάρι. Μὲ τοὺς στίχους τοῦ Ὀμήρου, Μὲ τοῦ Πύρου τὸ σπαθί, Ἡ' τὸ θυμὸ τοῦ Κωνναίφρου Καὶ παντοῦ εἰσε ὄρθῃ.

Ἡ' Ἀληθινὴ ἡμέρα, μὴ σὲ ἐξελάσῃ ἡ Δόσις. Καὶ τῆ γαυραυγῆ, ποῦ δειγνεί τὴ μαρφή σου, λησιμονήσῃ; Ἀτελείωτη ἡμέρα, ὅπου ἕνα Μαραθῶνα. Κάθε μὲ σ' στιγμή σου σπείρει γὰρ τὸν μέλλοντα αἰῶνα. Παρθένους καὶ Ὀλύμπου δὲς θεοχριστῶν ὀράνων Βασιλεύεις καὶ οἱ βλέπουν ἔχθροι βάρβαροι μὲ φθόνον.

Α' ης Πόλης τὸ σκοτάδι
 Σ' εἶδαν ὅταν κεραυνὸς
 Βίε τῆς Αἰάρας τὸ λαγῶδι
 Δ' ἕνα ῥάσο φωνεῖ.

Ὁ Στριφτόπουλας σ' ἐδέχθη πρῶτα πρῶτα ὁτὸ Δεβεῖδι.
 Κ' ἐφαρμάκωσε ὁτὸ αἶμα τοῦ δεσποτισμοῦ τὸ φεῖδι.
 Ξεφυγόντας ὁ Σολιώτης ὁτὸ μικρὸ χωριὸν τοῦ Σόλο
 Τῆ σημαία σου νικητρά ἔδειξε ὁτὸν κόσμο ὅλο.
 Βέβαιον ὁ Βιλαέτης ὁτὸ λαμπρὸ κυματισμὸ σου
 Καὶ καιροῦς λησμονημένους ἐνομήθη ὁ ἐχθρὸς σου.
 Βίε τὴν Κρήτη, εἰς τὸ Σαῦλι,
 Σ' τὴν Κασσάνδρα, ὁτὸν Χελμό,
 Ἐβείξαν σκυμμένοι δούλοι
 Ἀνυπόταχτο λαμβό.

Μοσχολὸν ἀγκυθία ἀνθίζον γιὰ τῆς δόξης τὸ σσεφάνι,
 Τὰ Σφακιά, ἢ Ἀλαμάνα, τὰ Βαρρά, τὸ Δραγατσάνι.
 Μὲ τὸ αἶμα τυπομένα, ἰδικὰ σὺν εἰν' ἀγνώστια
 Σὺν ἐκείνῃ που ἀφίνου λαβωμένα λεοντάρια.
 Τῶν τυράννων καὶ τῶν δούλων ἀνακατωμέν' οἱ βέγγιοι
 Λέε καὶ τραγουδοῦν μ' ἀγρία μουσικὴ τὸ Μεσολόγγι.
 Τὸ ἀνδρικό σου ἄσμα λέει
 Τῆς ἐξέδου ἢ βοῆ
 Κ' ἕνα Μεσολόγγι ἐμπνέει
 Κάθε μιὰ σου ἀναπνοή.

Στῆ φωνεῖα τοῦ Σέικου λάμπει, τὸ σπαθὶ κρατεῖς
 [τοῦ Φιλίσσα,
 Ἀστράπθροντο ὁτὴ βάρκα τοῦ Πηπίνου εἶσαι μέσα.
 Σέδωκε μὲ τοὺς αἰῶνας γιὰ νὰ δόξης τῆς Ἑλλάδος
 Πνεῦμα, ὄνομα, σημαία ὁ πλανήτης τῆς Τρωάδος,
 Καὶ σὺ ἀνάμεσα εἰς τῆσους γίγαντας, ὁτὸν Ὀδυσσεῖα
 Ἐδωκες ἐρωτευμένη πνεῦμα, ὄνομα, σημαία
 Καὶ ἐκείνος τὸ σπαθὶ του
 Σοῦ ἐχάρισε φερό
 Καὶ ἐφτέρωσες μαζί του
 Ὅτὸν ἀθάνατο χορὸ.

Ὅτὸ τραγουδῆ σου χορεύουν οἱ λαοὶ τῆς βυθλοῦ,
 Μὲν' ἀγία τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ τέκνου τοῦ Κυρίου
 Κ' ἐγὼ φάλλ' ὅτι τονεῖε ἢ θεὰ ἐλευθερία
 Μὲ αἵματογαργαμένη μουσικὴ, τὴν Ἰστορία.
 Ἐμπνευσμένος, τὴν καρδίᾳ μου εἰς τὸ ἄπειρον ἀπλόων
 Καὶ ὁτὸ κῆμα τοῦ Κατωῆν τὴν Ἑλλάδα στεφανώων.
 Τραγουδοῦ ὁτὸν Καθηρέα
 Μὲ θαυμάσια χαρὰ,
 Τρόπαια παλὰ καὶ νέα,
 Δίε', ἀνδρὰ, συμφορά.

Ψάλλω κόκκαλα ἡρώων, ψάλλω ἄθαρτα κρανία,
 Ποῦ ἀπάνω τους μωγγρίζει πέντ' αἰώνων τυραννία
 Ὅτὸ βαρὺ περπάτημά της ἀναθεύονται καὶ τρίζουν
 Καὶ κρυφὴ ἀνατριγίλα κάθε ἄρα τῆς χαρίζουν.
 Ἀπ' τὸ Ταίναρ' ὅς τὸν Πρωῦτον νόχτα μέρα ἀκούζου ὄσα
 Τῆς ἀνώγμης ὄσας ἢ βωβὴ σαλπίζει γλώσσα.
 Ἀβασίλευτο χαράζει
 Τοῦ μαρτιοῦ τ' ἄστρο εἶχε
 Κ' ἐκδικήτρα του σὲ κράζει
 Νεολαί' ἀγαμική.

Δοξαμέν' ἀρματολόγια μὲ κουφάρια σκεπασμένα
 Ἱστορίας μοιάζουν φύλλα ὁτὰ μνημόβρια σκορπιομένη
 Αἱ ψυχὰι σεμνῶν μαρτύρων σταυρατόπουλα ξεφτέρια
 Ἦσαν χροῖα εἰς ἐκείνα γορυφόντων τὰ λημέρια.
 Κελαιδῶν μὲ τὴν κατάρτα καὶ σοῦ δείχνουν, νεολαία,
 Βίε τὴν Κούτρα πεταμένη τοῦ Τζαβέλα τῆ σημαία.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἀποσταμένη
 Βίε τοὺς φράγκικους χοροὺς,
 Ποῦ νὰ θυμηθῆ; καυμένη
 Ἀχρησίμευτους νεκροὺς!

Βίε τὰ κόκκαλα τὰ κρῖα καὶ ὁτὸ ἀπόφουροπὸν νὰ τρέχει;
 Ὅτὸν παράδεισο τοῦ Χάϊνε τὴν καρδίᾳ σου ὅλη ἔχει;
 Δὲν σοῦ σφίγγουνε τὰ πόδια ὁτὴ μαζούρικα ἀλυσίδες;
 Ὅτὸν πολιτισμοῦ τοὺς κήπους παίξε μὲ τῆς χρυσοσαλίδες;
 Τί μᾶς μέλλει ἂν κρατῶνας γέν' ἢ ὀφθαλμὸν τῶν μαγγόλων;
 Τί ὅτ' ἀπώμεν οἱ Ὀδοὶ ἂν φθάσουν ὡς τὸν Βῶλον;
 Ἄν ξεσχίσθ' ἢ διαθήκη
 Τοῦ Φιλίππου, τάχα τί;
 Τῆς προόδου λάμπ' ἢ νίκη
 Ὅτὸν καθύβρια φτερωτή.

Ἑλλήνες καὶ ἑλληνοπούλαις ὄσα ἀπόψε μὲ ἀκούτε,
 Ἄν σουβλίσηκεν ὁ Διάκος, ἂν δὲν ζῶσιν οἱ Πλαπούται,
 Βίε τὴν Ὀράκια του κρυμμένους ζῆ ὁ φονικὰς ἀκόμα
 Κ' ἐπαγγελισμοῦ ἀρῶνι ὁτὸν Φεραῖου μας τὸ χῶμα
 Σοῦ φωνάζει: αἴψω, πῖσω, νεολαία τυφλωμένη!
 Βίε τὸν δρόμον ὅπου τρέχει ἢ δουλεῖα σὲ προσιμένει.
 Μὲ τοῦ Ρήγγα τὸ ἀρῶνι
 Καὶ ἐγὼ σοῦ ἐκχωρῶ
 Ὅτ' ἢ Ἑλλάδος μαῦροι χρόνοι
 ἔξωσαν τὸν οὐρανὸν.

Βίε τὴ νόχτα τῆς ζωῆς σου μ' ἄστρο φεύτικο τὸ βλέμμα,
 Μὲ ψυχὴ ξεθυμασμένη καὶ μὲ νεωμένο αἷμα,
 Μὲ καρδίᾳ σὺν ἐρμολογίᾳ ὁτὸ σκοτάδι ἀφηνένο,
 Μὲ κεφάλι σὺν ρωλόγι πλοῦσι μὲ χαλασμένο,
 Τοὺς προγόνους σου ξεχνάει ποῦ σὲ βλέπ' ἢ ἀνηλωπότης,
 Δίχως πόθους καὶ ὀρησκεία, ὡς ἑλληνικὴ νεότης.
 Κλαίει ὁ κόσμος τὴν Ἑλλάδα
 Πουλημένη, φθισικὴ,
 Ὅτ' ἀ χειρὸς χεῖρα, ὁτὴν βελάδα,
 Μασκαράτα φραγγικὴ.

Νεολαία φραγγευμένη, γόρισε ὁτὸ μονοπάτι
 Ποῦ ἢ Κάδμα μὲ ουσσεία ὁτὴν ποδιά της ἐπερπάτει,
 Καὶ τοῦ Ἀμπρου τὸ τσαρούχι ἐχαράκωσε ἀχνάρια,
 Ποῦ φουντόν' ἢ αὐτοδρόμη νὰ σταλίσῃ παληκάρια.
 Ἄφησε τὴν κατωβόρα, κάρτε τοῦ Χριστοῦ τῆ στράτα,
 Ποῦ ὁ κόσμος ἐλυμπισθῆ τῆς Ἑλλάδος μας τὰ νηάτα.
 Δὲν ἐνόησες ἀκόμη,
 Ὅτι τὸν ἑλληνισμό
 Ἐγλυτώσαμ' ἀπ' τὴ Ρώμη
 Μὲ τὸν χριστιανισμό;

Δὲν ἐσκέφθης, νεολαία, ὅτι ὁτὸ ἐν τούτῳ νῆα! ὦ
 Ἐξῆσεν ὁ Παρθενῶν σου καὶ ἀνέλαμψεν ἢ Πύνα;
 Ἐγερνε νὰ ξεφυγῆσ' ἢ Ἑλλάς χωρὶς Αἰσχόλους,
 Ὅτε εἰς τοὺς Χρυσοστόμους ζωῆς νῆας εἶρε στόλους,
 Δούλους τῆς εἶδε τῆς Ρώμης τοὺς μεγάλους πατριάρχους.
 Κ' ἔδειξε βουλγαροφάγους εἰς τὰ ἔθνη Βασιλείους.
 Ἄν τὸ στήθος μας δὲν γελῆ
 Ἐπαγγελισμοῦ ναίε,
 Βίε τὰ σίδερα ὅτ' ἀκλίη
 Τῆς Ἑλλάδος ὁ λαός.

Μὴ φοβῶσθε τὴ Ρωσία ἂν ὁτὴν Πόλι ροβολήσῃ
 Μὴ σπασθῆτε ἐνωμένη κατ' ἐπάνω μας τῆ Δύσι.
 Φοβηθῆτε τὴν ἀρχαία ἀπιστία ποῦ μᾶς δέρνει
 Μοναχὴ ἢ ἀπιστία τῶν λαῶν τῆ δάφνη πέρινει,
 Καὶ ὅταν μὲ τὴν ἀσωτὸν ἔργεται ἀδελφωμένη
 Τοὺς λαοὺς γιὰ τὸ τουφεκὶ ἀνικάνους κατασταίνει.

Ὁμορφαις ἑλληνοπούλαις
 Ποῦ λαμποβολεῖτ' ἔδω,
 Ἐννοσιᾶτέ μὲ πρὶν δούλαις
 Τῶν βαρβάρων ὄσα ἴδω.

Ὅνειρα ἐνσαρκωμένα συναρπάξουν τὴν ψυχὴ μου,
 Τῆς Ἑλλάδος μου λεβέντες, ποῦ σκιρτᾶτε ἀντικρὸ μου,
 Τοὺς χρυσοὺς κροσσούς τοῦ δούλου ἀπὸ σὰς ποιοὶ θὰ ζή-
 [λέθουν;
 Κ' ἕνας μ' ἐκατὸ ἀπίστους ἀπὸ σὰς ποιοὶ θὰ παλαίψουν;
 Γὰ σπαθὶ καὶ γιὰ τουφεκὶ εἶδοε γεννημένοι εἶλοι.
 Ἄν θελήσετε νὰ δείχτε πῶς δική μας εἶν' ἢ Πόλι.
 Ὡ! πῶς ἤθελα νὰ ζῆσω
 Ἑλληνοπούλα γιὰ σὰς
 Τῆς τιμῆς νὰ τραγουδήσω
 Τὰς ἡμέρας τὰς χρυσαῖς.

Κάτ' ὁ Στράους κ' ὁ Δαρβίνος!
 Κάτω κάθε ξενισμός!
 Ζήτω τοῦ μαρτιοῦ ὁ κρῖνος!
 Ζήτω ὁ ἑλληνισμός.

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΕΥΨΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ
 ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ἀνωτέρου ποιήμα-
 τος ὁ κ. ἀντιπρόεδρος εἶπε τὰ ἐξῆς:

«Πρὶν ἢ διαλυθῶμεν ἀναγγέλλω μετὰ χαρᾶς
 ὅτι τὸ συμβούλιον ἀφορῶν εἰς τὸν μέγαν ἐθνι-
 κὸν σκοπὸν, εἰς ὃν ὁ Σύλλογος ἀποβλέπει, ἠθέ-
 λησε νὰ τάξῃ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ τὸν υπερτά-
 τως ἐγγυώμενον τὸ ἐθνικὸν μέλλον καὶ παρεκά-
 λησε τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διαδόχον τοῦ ἑλλη-
 κοῦ ὀνόμου Κωνσταντίνου νὰ τιμῆσῃ αὐτὸν δε-
 χόμενος τὴν θέσιν ἐπιτίμου αὐτοῦ προέδρου.»
 Τὴν ἀναγγελίαν ταύτην διεδέχθησαν ζητω-
 κραυγαὶ καὶ χειροκροτήματα ἐνθουσιώδη. Ἡ
 μουσικὴ ἐπαίανισε τὸν βασιλικὸν ὕμνον, ὁ δὲ κ.
 Συνοδικὸς ἀπήγγειλε τὸ ἐπὶ τῆ ἐνηλικιωσί τοῦ
 Διαδόχου τόσον ἐπιροτηθῆν ποιήματ' αὐτοῦ.
 Ὅπως ἔληξεν ἢ πρώτη ἐορτὴ τοῦ Συλλό-
 γου καὶ ἕκαστος ἀπήρξατο ἀγαθὰς ἀποκαμίζαν
 ἐντυπώσεις καὶ εὐχόμενος τὰ βέλτιστα ὑπὲρ
 τοῦ ἐθνωφελεστάτου σωματείου.

Η ΗΘΙΚΗ ΗΜΩΝ ΝΟΣΟΣ—ΤΑ ΑΙΤΙΑ—Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Κύριε Πρόεδρε,

Ἡ ἐπ' αἰσίαις Ἱδρυσίς τοῦ πρὸς σκοπὸν ὀ-
 τῶς ἐθνοφελῆ καὶ σωτήριον ἀποβλέποντος ἡμε-
 τέρου Συλλόγου παντὸς ὀρθοφρονούντος Ἑλλη-
 νος ἐθέλωμεν τὴν καρδίαν καὶ ἀνεπτέρωσε καὶ
 ἐξήγειρε τοὺς ἀπὸ πολλοῦ δειλιῶς ἐν αὐτῇ τρε-
 φομένους πόθους, τοὺς ὁποίους φυσικὸν εἶνε νὰ
 ἐξεγείρῃ καὶ αὐτὸ μόνον τὸ γοητευτικὸν τῆς
 ἀναπλάσεως ὄνομα, τὸ παντὸς ἄλλου εὐγλωτ-
 τότερον ἐκφράζον τὴν δεινὴν νόσον, τὴν ὁποίαν
 τὸ ἡμέτερον ἔθνος πάσχει καὶ τὴν μεγίστην καὶ
 ἀπαραίτητον χρεῖαν, τὴν ὁποίαν συναισθάνεται

τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ. Ἀληθῶς ἅγιος εἶνε
 ὁ ἐνθουσιασμός καὶ εὐγενής καὶ φιλότιμος ὁ
 ζῆλος, μεθ' οὗ ὑπὲρ παντὸς τοῦ ἔθνους ἀπε-
 δόθησαν εἰς τὸν μέγαν τούτον ἀγῶνα οἱ πρῶτοι
 δικαιοθνήτες περὶ τῆς ἰδρύσεως τοιοῦτου ἱατροῦ,
 ἐκ τῆς εὐδοκίμησεως τοῦ ὁποίου κατὰ μέγα μέ-
 ρος προσδοκᾶται ἢ ἀπὸ τοῦ κακοῦ ἀπαλλαγῆ.
 Ὅθεν μετὰ τῶν πολλῶν καὶ θερμῶν εὐχῶν,
 μεθ' ὧν, ὡς μετὰ χαρᾶς ἀνέγων ἐν τοῖς πεμ-
 φθησά μοι τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ φυλλαδίου,
 ἐχαιρέτισε τὴν ἀ' Ἀναπλάσειν τὸ Πανελλήνιον,
 ὡς ἐπιτραπῆ νὰ προσφωνήσῃ αὐτὴν κατὰ δόνα-
 μιν καὶ μίᾳ ἐτι ἀσθενῆς φωνῇ, ἢ ὁποία, ἂν καὶ
 ὀλίγον θὰ συντελέσῃ, προέρχεται ὁμοῦ ἀπὸ καρ-
 δίας συναισθανομένης τὰς ἰδίας ἐλλείψεις καὶ
 ποθοῦσας διακωῶς καὶ ἐαυτῆς καὶ τοῦ ἔθλου Ἑ-
 θνοῦς τὴν ἠθικὴν βελτίωσιν καὶ τὴν μετὰ τῶν
 ἄλλων ἔθνων γενναίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τὸν
 ἀληθῆ πολιτισμὸν ἐπιδοῦν ἢ προκοπήν. Ὀλι-
 γας δυνάμεις ἔχω πρὸς τὰς τοιαύτας καὶ τολι-
 καύτας τῆς ἀ' Ἀναπλάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ δὲν
 ὄκνω ἐκ τούτου νὰ προσφέρω ὅ,τι εἶνε δυνατόν.
 Ἐννοτε καὶ μισρὰ δόσι μετ' εὐκρινείας κατα-
 τεθείσα εἰς τὸ ἔθλον δὲν ἀπέβη παντάπασιν ἡ-
 χρηστοί, καὶ τυχεροὶ δὲ τις λόγος καὶ φαῦλου
 τινὸς σκέψης ἐνόησε ὄθησεν εἰς κίνησιν τὰς σα-
 φωτέρως τῶν ἄλλων διανοίας νὰ σκεφθῶσι καὶ
 ἐπινοήσωσι τὰ τελειότερα. Ταῦτα διανοηθεῖς
 ἐτόλμησα καὶ ἐγὼ τὸν ὄσολον τῆς χήρας νὰ
 συνεισφέρω, ὑποβάλλων ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν ὀ-
 κιωτέρων τῆς ἀ' Ἀναπλάσεως ἐργατῶν, ἐκ
 τῆς συστηματικῆς καὶ φρονιμοῦ ἐργασίας τῶν
 ὁποίων δύναται μόνον νὰ ἐπιτευχθῆ ὁ σκοπὸς
 τοῦ Συλλόγου, τὰς ἐπομένας ἀσθενεῖς μου σκέ-
 ψεις α) περὶ τῆς ἠθικῆς νόσου τοῦ νῦν Ἑλλη-
 νισμοῦ, β) περὶ τῶν κυριωτάτων αἰτιῶν τῶν προ-
 καλεσάντων αὐτὴν, γ) περὶ τῆς ὄσον ἔγαστι ἐν
 τῷ παρόντι καταλλήλου θεραπείας, ἕνα ἀπὸ τῶν
 σινα ὄθησιν δόσω νὰ σκεφθῶσιν αὐτοὶ σπου-
 δαιότερον καὶ τελειορώτερον καὶ ἐνεργήσωσιν.
 Α.

Ἐάν τις μακρὰν τῆς Ἑλληνικῆς χώρας ζῶν
 ζῆνος ἀναλογισθῆ μὲν καθ' ἐαυτὸν ὁποίους ἀγλα-
 οὺς καρποὺς παράγει ἐν τε τῷ ἰδιωτικῷ καὶ τῷ
 δημοσίῳ τῶν Ἑθνῶν βίῳ ὁ γνήσιος χριστιανι-
 σμός μετὰ τῆς ἀληθείας ἐπιστήμης συνειδημένος,
 ἀκούσῃ δὲ μακρόθεν καὶ περὶ τοῦ ἡμετέρου ἔ-
 θνοῦ, ὅτι κατὰ τὸν ὀλίγον μάλιστα γρόνον τῆς
 πολιτικῆς αὐτοῦ ἀνεξαρτησίας καὶ ἐπιστήμης
 προσέλαβε καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνάκαθεν ἐν ταῖς χώραις
 αὐτοῦ λαμπρῶς ἀνατείλαντος φωτὸς τοῦ Εὐαγγ-
 γελίου διατελεῖ ἐτι φωτισόμενος, θὰ ἐξαγάγῃ
 ἐκ τοῦ συλλογισμοῦ τούτου τὸ συμπέρασμα, ὅτι
 καὶ τὸ νῦν ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχει ζῶν ἀρχαίαν
 ὑγιανὸν ἠθικὰς καὶ κατὰ τὸν δημόσιον καὶ κατὰ
 τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον καὶ προκόπτου ὀση-
 μέσαι εἰς τὴν ἀληθῆ ἀνθρωπισμὸν. Ἄλλ' ἔαν

ἐπισκεφθεὶς τὴν χώραν ἡμῶν παρατήρησεν ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα, ὅα ἐκπλαγῆ δικαίως διὰ τὴν πλάνην, εἰς τὴν ὅποιαν παρήγαγεν αὐτὸν ὁ συλλογισμὸς καὶ φοβοῦμαι, μήπως ἀπειπίσθεις ἐκ τῶν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἐμφανιζομένων πάθῃ (ἂν καὶ τὸ λεγόμενον εἶνε ὑπερβολικώτερον) ὅ,τι πάλαι ποτὲ ὁ κυνικὸς Διογένης, ὅστις ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ τὸν λύχνον ἀνάψας περιήρχετο τῆδε κίκεϊσε ἄνθρωπον ζητούντα καὶ ἄνθρωπον μὴ εὐρίσκον. Διότι, ὡς δειχθήσεται ἐκ τῆς ἐπομένης ἐξετάσεως τῶν μερικῶν ἀποτελεσμάτων, οὔτε ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, οὔτε ἐν τῇ κοινωνίᾳ, οὔτε ἐν τῇ πολιτείᾳ, οὔτε ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς αὐταὶ σήμερον ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἔθνεϊ ἐνεργοῦσι, διαπλάττεται ὁ ἀληθὴς ἄνθρωπος, ἐπομένως τὸ ἔθνος νοσεὶ καὶ κατὰ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κατὰ τὸν δημόσιον καὶ κατὰ τὸν θρησκευτικὸν αὐτοῦ βίον.

Ἐὰν ἀρχίσωμεν τὴν ἐξέτασιν ταύτην ἀπὸ τῆς οἰκογενείας ἐπισκεπτόμενοι κατὰ πρῶτον τὸν οἶκον τῶν πλουσίων ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ταῖς μεγαλητέροις πόλεσι τῆς δούλης καὶ ἐλευθέρης Ἑλλάδος, ὅα εὐρωμεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκεῖ ἔλλειψιν εὐσεβείας καὶ ἀδιαφορίαν θρησκευτικὴν καὶ ἀμείλιαν τοῦ καθήκοντος ἀσπγγνωστον διότι ἢ μὲν ἰσχυρῆς οἰκοδόμοισινα, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐποπεεὶ νὰ μεταδίδηται εἰς πάντα τὸν οἶκον ἡ εὐσεβεία καὶ ἡ ἀρετὴ, ὡς ἀπὸ τῆς ἐστίας ἡ θερμότης, περὶ μὲν τῆς μῆτρως καὶ κυριωτάτης χρεῖας ἀδιαφορεῖ, περὶ ἄλλων δὲ μᾶλλον μεριμνᾷ, ὡς πῶς λάμψῃ τινὰ ἐπιδεικτικὴν νὰ ἐπιχύσῃ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα καὶ εἰς πάντα τὸν οἶκον διὰ πολυτελείας δαπανηρᾶς καὶ πῶς δι' ἐπιπλάστου πολιτισμοῦ ἐξωτερικῶς νὰ ἐπιδείξῃ εὐγενεῖς τρόπους; ὁ δὲ πατήρ τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἐκτὸς τοῦ οἴκου διάγων, πολλάκις δὲ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τοῦ κόσμου καὶ ταῖς ὀλικαῖς ἀπολαύσεσι πεπεδημένος, ἀδιαφορεῖ περὶ τῶν ἐντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ γινομένων καὶ πᾶσιν αὐτοῦ τὴν ἐνεργείαν πρὸς ἕνα κόριον σκοπὸν διεύθυνει, πῶς δηλονότι νὰ ἀξίωσιν τὴν ἴδιαν περιουσίαν, ἵνα ἔχῃ οὕτω τὸ δικαίωμα νὰ κατατάσσεται μεταξὺ τῶν προύχοντων. Τὸ δὲ κυριώτατον τοῦ οἴκου ἔργον, ἢ τῶν τέκνων ἀνατροφή, πῶς ἐκτελεῖται λοιπὸν; ὅα ἀπορήσῃ τις ἀκούων, καὶ ὅμως εἶνε ἀληθὴς ὅ,τι οἱ γονεῖς δὲν καταδέχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐτοὶ νὰ ἀναμιχθῶσιν εἰς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον καὶ ἐπειδὴ ὁ πλοῦτος γίνεται πολλάκις εἰς αὐτοὺς βραστώνης καὶ ῥαθυμίας πρόξενος, ἀναθέτουσι χάριν τῆς ἰδίας ἡσυχίας τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων εἰς ξένην παιδαγωγόν, ναυάγιον πολλάκις ἠθικῆς οὐκ ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μετὰ πολλὰς ἐν τῷ βίῳ τρικυμίας ἐξοκέλλουσιν οὐχὶ σπανίως εἰς τὴν ἑλληνικὴν χώραν. Αὕτη δὲ ἐπὶ ἀδρῶ μισθώματι προσλαμβάνομένη καὶ ἐπωφελουμένη ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τῶν

γονέων, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀδυναμίας αὐτῶν τοῦ νὰ ἴδωσι τὰ τέκνα ἀνατετραμμένα κατὰ τὸν νεώτερον οὐρανόν, ὡς πρέπει εἰς παιδᾶς εὐγενῶν οἰκῶν, πολλάκις ξενικὰς ἔξεις ἐξ ἀρχῆς ἐμφυτεύει εἰς τὴν ἀπαλὴν τῶν Ἑλληνοπαίδων ψυχὴν καὶ πολλῶν ἀνωφελῶν καὶ ἐλάχιστων πρὸς τὴν ἠθικὴν διάπλασιν συντελούντων διδαγμάτων, εἶτι δὲ καὶ πρὸς τροφήν τοῦ νοῦ ἀνεπιτηδείων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσηγήτρια γίνεται. Ὅθεν οἱ παῖδες ἀντὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης, ἀντὶ τῆς πρὸς τοὺς γονεῖς εὐπειθείας καὶ τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὰ πάτρια ἀφοσιώσεως, περὶ τῶν ὁποίων ἐλάχιστοι ἀκούουσι παρὰ τῆς παιδαγωγοῦ, ἐθίζονται ὡς οἱ πύληκοι εἰς γελοῖους καὶ ξενικῶς τινος τύπους τῆς καλῆς λεγομένης συμπεριφορᾶς, καὶ ἀντὶ πάσης ἄλλης γνώσεως καὶ αὐτῶν τῶν ἀπλουστᾶτων στοιχείων τῆς πρακτικῆς ἠθικῆς μανθάνουσι μόνον ἐπὶ κακοζήλιος, λέξεις τινὰς καὶ φράσαι; ξένης τινὸς γλώσσης νὰ ψελλίζωσι, μάλιστα δὲ τῆς Γαλλικῆς ἢ τῆς Γερμανικῆς. Καὶ τοῦτο μόνον φαίνεται ἀρκετόν. Κατ' ἐξοχὴν δὲ τὰ κοράσια τῶν εὐγενῶν ταύτων οἰκῶν, τὰ ὅποια ἔχουσι τὴν ἀτυχίαν οὕτως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ παιδαγωγῶνται, φῦται κυφώτερα ἔντι, ἀπληστέρων ρυπαρῶν τῆς ἐκφύλου; ἐκεῖνας συνηθείας καὶ ἐξ ὅλης καρδίας αὐτὰ; μὲν ἀσπάζονται, πρὸς δὲ τὰ πάτρια ἀπαλλοτριουνοὺν ἐντελῶς. Οὕτω δὲ προτιθέσθαι τῆς ἡλικίας; ἢ μὲν διάνοια αὐτῶν περὶ ἐλαφροτέρᾳ εἰς τὸν ἀέρα καὶ παραδόξᾳ ὀνειρεύεται, διότι ἐκτὸς τῆς ξένης γλώσσης; οὐδὲν ἄλλο σοβαρὴν καὶ γενναῖον μάθημα ἐξέθρεψεν αὐτὴν, τὸ δὲ τρυφρὸν αὐτῶν σῶμα ἐξαντλεῖται βυθισθὸν ἐκ τῆς μαλθακότητος καὶ τῆς ἀποφυγῆς πάσης ἐν τῷ οἴκῳ σωματικῆς ἐργασίας. Ἐκ τῆς τοιαύτης λοιπὸν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ἀνατροφῆς; οὐδὲν ἄλλο ἀποκομίζει ἐφ' ὅτιον ἢ εὐγενῆς κόρη, ἢ μετ' ὀλίγον μέλλουσα νὰ ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἰδίου οἴκου, εἰ μὴ λεπτότητα τρόπων γελοῖαν, ματαιοφροσύνην κενὴν, φιλαρέτκειαν καὶ τὰς ἄλλας ἰδιοτρόπους ἀδυναμίας, τὰτιν πρὸς τὴν πολυτέλειαν, καὶ κυφώτητα περισσῆν, τὴν ὅποιαν μάλιστα ἐπαυξάνει καὶ ἡ τῶν μυθιστορημάτων ἀνάγκη; κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀνεσεως, ὁσάκις ἢ κόρη ἀναπαύεται ἀπὸ τῆς μόνης προσφιλοῦς ἐργασίας τοῦ ἔργου χεῖρου, εἰς τὴν ὅποιαν καὶ μόνην ὅπως δὴποτε ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ἐξησκήθη.

Ἐὰν δὲ ἐπειτα ἀπὸ τῶν μεγάλων τῶν πλουσίων τῶν πόλεων εἰσέλθωμεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μέσης καὶ κατωτέρας τάξεως, ἰδίως δὲ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ κομῶν τῆς τε δούλης καὶ τῆς ἐλευθέρης Ἑλλάδος, ὅα εὐρωμεν μὲν ὁμολογουμένως διαφορὰν ἐκεῖ διότι καὶ ἦθη ἀγνότερα καὶ διαίτα μᾶλλον ἐθνικὴ καὶ ἀφελεστέρα καὶ λιτότης βίου ἐν πολλοῖς ἐπικρατεῖ; ἀλλὰ καὶ

ἐκεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἔργον τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων χωλαίνει, τὸ μὲν ἐξ ἀνηκανότητος τῶν γονέων, τὸ δὲ ἐκ νωθρᾶς ἀδιαφορίας, τὸ δὲ ἐκ τυφλῆς ἀδυναμίας αὐτῶν πρὸς τὰ τέκνα ἐπιτροπούσης πᾶσαν αὐτῶν ἀσχημίαν καὶ παρεκτροπὴν, τὸ δὲ ἐξ ἐλλείψεως θρησκευτικῆς διδασκαλίας, τὸ δὲ πλεῖστον ἐκ τῶν ὁσημέραι ἀυξανομένων τοῦ οἴκου ἀναγκῶν καὶ τῆς μερίμνης πρὸς πλήρωσιν αὐτῶν διότι δυστυχῶς εἰσάγεται καὶ ἡ μικρὸν ἀπὸ τῶν πόλεων καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ὁ ὀλέθριος νεωτερικὸς σπυρὸς καὶ ἡ κακὴ αὕτη τάσις πρὸς τὸν ψευδοπολιτισμὸν καὶ τὴν πολιτέλειαν βυθισθὸν δὲ καὶ ἀπὸ χωρίων αὐτῶν καὶ ὁ ἀγνὸς ἐκεῖνος καὶ ἀφελῆς ἑλληνικὸς βίος κινδυνεύει νὰ ἐκλίπῃ διὰ τὴν ἐπάρατον πρὸς τὰ κακὰ τῶν ξένων μίμησιν. Ὅστε οὔτε διὰ τῆς ἀγνότητος τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθηματος ἐξακολουθοῦσι πλέον νὰ διδάσκωνται ὑπὸ τῶν ἀπλῶν αὐτῶν γονέων οἱ παῖδες συναθροίζομενοι περὶ τὴν ἐστίαν τοῦ οἴκου, ὡς νεοσοὶ ὑπὸ τὰς πτέρυμας τῆς μητρὸς, οὔτε τὰ καλὰ καὶ διδακτικὰ παραδείγματα τῆς προτέρας γενεᾶς μετ' εὐαρκεσίας πλέον παρ' αὐτῶν ἀκούουσι μετ' ἀφελείας ἐκτιθέμενα; ἀλλὰ καὶ ἐντὸς τοῦ οἴκου πολλάκις ἀσχημονοῦντα οὐδένα ἔχουσι φάσιν διὰ τῶν χαλάρων τῆς αἰμαγενοσακῆς τάξεως, καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ἐκ τῶν κακῶν συναναστροφῶν ἐξαχρησιούμενοι συνηθίζουσι εἰς τὴν ἀσέβειαν καὶ βλασφημίαν καὶ πᾶσαν κακοήθειαν, χωρὶς ἐπειτα νὰ ἔχωσι τὴν δύναμιν νὰ προλάβωσι τὸ κακὸν καὶ ὅσοι ἐκ τῶν γονέων δεικνύουσιν εἶτι περὶ τοῦτου φροντίδα τινὰ.

Ἐν Ἰωαννίνοις.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΑΓΚΡΗΤΗΣ.

ΕΛΠΙΝΑΙ ΕΝ ΤΥΠΩΣΕΙΣ

[ΕΝ ΤΙΝΙ ΕΠΑΡΧΕΙ]

Χαῖρε, ὦ νεότης τῆς φύσεως! Ὁ μυροφύρος ὄρα καὶ γλυκεῖα καὶ τρυφίμβροτος καὶ ἀνθημόεσσα καὶ πολυύμνητος ὦ ἠδονὴ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἐρώτων κήρυξ καὶ εἴ τί σε ἄλλο οἱ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι, σὲ χαιρετίζω.

Δὲν εἶνε πλέον χειμὼν! Ὅχι δὲν εἶνε! Παρῆλθον αἱ ἀνιαραὶ στιγμαὶ τοῦ παραδόξου ἐκεῖνου φοιτικῶς, ὅπερ καλοῦσιν ἔτος. Τὸν αἰπὺν οὐρανὸν δὲν καλύπτουσι πλέον τὰ ὄνοφρα καὶ μελάμπεπλα νέφη ἐσαδάσαν αὐτὰ ὁ ἐπιπνεύσας Ζέφυρος, τὸ δὲ ὄμμα ὑψούμενον πρὸς τὰ ἄνω συναντᾷ τὸ κενὸν καὶ ἀπόλυτον εἰς ἔκτασιν ἀτέρμονα καὶ μυστηριώδη. Ἡ εὐσμάρατος ἀστραπὴ δὲν προσβλέπει πλέον τὸ ὄμμα ἢ βαρβύρομο; βροντῆ δὲν παταγεῖ πλέον δὲν πλησσει τὸ οὐ; ὁ ἀργήεις καὶ σμερδαλέος κεραυνὸς ἐσοθήθῃ ἐκεῖ εἰς τὰ βάθη τοῦ ἀπειροῦ, ἵνα ἀνακτῆται τὰς δυνάμεις του καὶ ἐπανέλθῃ φοβερῶς

τερος. . . . Δὲν φρίσσει πλέον ὁ ἀδυσώπητος βορᾶς; ἔληξεν ὁ χρόνος τῆς βασιλείας του, ὁ δὲ ἔφορος τῶν ἀνέμων Αἴολος τὸν ἀνεκάλεισε, τὸν καθάρει εἰς τὸν βόειον ἀσπλὸν του καὶ ἐπεμψεν αὐτ' αὐτοῦ τὸν γλυκὺν καὶ θεραπευτικὸν Ζέφυρον. Οὐδαμῶς πλέον χιόνες, παγετοὶ, ὄμβροι. Ἀπέθανεν ἐπὶ τέλους ὁ ὕδης δρυφογέρον, ὁ κακὸς τροπος καὶ χιονοδόλος χειμὼν. Αἱ ποικιλότρομοι χελιδόνες ἀπέσιψαν διὰ τῆς ψαλιδοειδοῦς οὐρᾶς τὸν τῆς ζωῆς του τὸ νῆμα.

Ἄς σβεσθῇ λοιπὸν τὸ πῦρ τῆς ἐστίας; ἰδοὺ ἐν τῇ ἀπείρῳ οὐρανίᾳ πηγὴ διαχέουσα φῶς ἀπλετόν καὶ ζωογόνον θέρμανσιν. Ἰδοὺ εἶνε ἔαρ! Ἄς ἀφήσῃ ὁ αἰπὸλος, ὁ ποιμὴν ἃς ἀφήσῃ τὰ παραχειμάδι. Ἄς ἀναβῶσι τὰς χλοαζούσας κλιτύς τοῦ βουνοῦ. Ἰπάρχει κῆριος διὰ τὰς αἰγὰς του, ὁ πρίνος ἀνέδωκε νεοσσύτους βλαστούς διὰ τὰ ἐρίφια, καὶ ὁ κύπειρος ἀνέβαλεν ἵνα παράσῃ τροφήν εἰς τοῦ βοσκῶν τὸ βόσκημα. Δὲν εἶνε πλέον χειμὼν! Ἰπάρχει ἀφθονος βλάστη διὰ τὰς ἀρτιτόκους ἀμνάδας; ἰδοὺ τρυφερά πῶα καὶ δροσάρρυτος ἀγρωσις διὰ τὰ ἀθάλα καὶ ἄκακα ἀρνία.

Ὁ γεωργὸς ἃ; ἀναλάβῃ καὶ πάλιν τὸ ἄροτρον; ἃ; διανοίξῃ τὰ σπλάγγνα τῶν πυροφόρων ἀγρῶν ἵνα ἐμπιστευθῇ τὴν σπέραν του ἃς ἀναλάβῃ καὶ πάλιν τὴν δικέλλαν αἰ τὴν ἀκαπνήν ἵνα σχίσῃ τὴν ἀνάτη κλιτὴ τῶν βουνῶν.

Ἄς ἐξέλθῃ τῆς κυφῆλης τῆς ἢ ἀνθημογῶς μέλισσα; ἀνέβαλεν ἢ εὐώδης μελίτεια καὶ τὰ μυροδόλα ἀνθη ποικιλόχρωμα σείκουσι τῶν βουνῶν τὴν ῥάχιν καὶ τῶν ἀγρῶν τὰ νῶτα.

Ὁ προνοητικὸς μύρμηξ, ἃς δειχθῇ καὶ πάλιν ἐπιμελέστερος πολλῶν ἐκ τῶν εἰς τὴν ὀνομασίαν τῶν ἀπτέρων διπλόδων ἀνηκόντων ἐμφύχων ἃς ἀφήσῃ τὴν κατακόμβην του, ἔνθα ἀνεπαῖετο καθ' ὄλον τὸν χειμῶνα ὡς προνοητικὸς καὶ εὐκατάστατος ἐπαρχιώτης, ἃς ἐξέλθῃ τῆς ὑπογείου φωλεᾶς του, ἵνα ἀμυλληθῇ πρὸς τὴν σοφὴν τοῦ μέλιτος ἐργατίδα; ἃς ἐξέλθῃ. Καίτοι ἀποστέρξας νὰ ἐλεῆσθαι πεινῶντα τὸν ἀμεριμνομέριμον καὶ φλόρον τέττιγα, ὑποθέτω ὅτι πλησιάζει νὰ ἐξαντλήσῃ τὸ ἀποταμιεῖμα του. Ἄς καθάρσῃ λοιπὸν τὰς ἀποθήκας του, ἃς ἐτοιμάσῃ τοῦς σιτοβολώνας του καὶ ἃς ἐξέλθῃ.

Καὶ ὁ φερόκοις κοχλίας; Αἰ ἃς ἐξέλθῃ καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς ῥογμῆς τοῦ βράχου ὅπου περιδείξ; κατέφυγε καὶ εἰς τὴν ἐσθνημένους καθ' ὄλον τὸν χειμῶνα, ἵνα ἀποφύγῃ τῆς ἀτιμοφείας τὰς ὕβρεις; ἃς ἐξέλθῃ; ἃς προσβῆλῃ τὰς εὐαιτιήτους κεραιὰς του καὶ ἃς τεκνύῃ νοχελῶς; τὸ σιελίζον σῶμά του εἰς τὴν δροσόσσαν καὶ τρυφερὰν χλόην.

Εἶνε ἔαρ! Τὰ πάντα φέρουσι τὴν σφοδρίδα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ σφρίγους; Ὀλόκληρον τὸ βασίλειον τῶν φυτῶν ἀναγεννᾶται, ἀνακαινίζεται. Ὀλόκληρον τὸ ζωικὸν βασίλειον αἰθάνεται ἐν ἐαυτῷ τὴν ἀνάγκη τῆς ἀναπαυαγωγῆς καὶ δι-

αιωνίσεως του είδους του. Ἴδὲ τὸ πονηρὸν στρουθίον μετὰ πόσης ἐπιμελείας συλλέγει τὰ φύλλα, τὰ πτερὰ καὶ τοὺς μικροὺς κλάδους δι' ὧν θὰ παρασκευάσῃ τὸ λίκνον ὑπερ θέλει ὑποβάστας τὴν μέλλουσαν οἰκογενεῖάν του. Ἡ ἀλεκτορίς ὡς φιλόστοργος μήτηρ ὀδύγει εἰς τρυφερὸν πόαν τὴν μικρὰν τῆς οἰκογενείαν. Ἀλλ' ἴδ' εἰ εἰς νεοσὸς ἀπεπλανήθη μινυρίζει καὶ τρέχει, τρέχει ἵνα ταχθῇ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν μητρικῶν πτερύγων.

Παρατήρησον τὴν μορῶν ἐκείνην τρυφερὸν φύλλωμα καλύπτει τὰ μέγρι τῆς χθὲς γυνὰ καὶ σκελετώδη αὐτῆς πρέμνα. Ἡ ὠραία ἀμυγδαλὴ ἤρξατο ἀποβάλλουσα τὴν ἀνθινὸν ἀναβολὴν τῆς καὶ αἱ καλλίπτεροι ψυχὰι μυρία, ἄσασα τε φύλλα καὶ ἔνθεα γίνονται ὄρη, σπύδουσαι ἵνα ἀφαιρέσωσι τὸν μελιτώδη χυμὸν τῶν ὑπολιπομένων αὐτῆς ἀνθέων. Ἴδὲ, τὸ ἀνθόσπαρτον ἐκεῖνο τοπεῖον πόσον μαγικὸν εἶνε ἡ φυλοροοῦσα ἀνεμώνη, ἡ ἰόσσα κυκλάμιος, τὸ λευκάνθεμον, τὸ εὐώδες χαμαίμηλον, ἡ ἀρτιφυῆς ἄγρωστι; καὶ οἱ βλαστάνοντες τῆς κριθῆς στάχεις ἐν ἀρμονικῷ συμπλέγματι ἀποτελοῦσι τὸν ἀμιμητὸν τάπητα ἐν αὐτῇ αὐτῇ ἡ φύσις ἐξέφανε. Πόσον ἀναπαύεται τὸ ὄμμα τοῦ θεατοῦ εἰς τὰ φαῖα ἐκεῖνα κύματα, ἅτινα παράγει ἡ λεπτή τοῦ Ζεφύρου αὔρα θωπεύουσα τὸ βαθύ ληθιν. Ὅποια ἐκστασις! Ἐν μέσῳ τοῦ γενικοῦ τούτου σφρίγους ἡ ἡλιοκαῆς ποιμενίσκη χαιρετίζει διὰ τοῦ ποιμενικοῦ τῆς ἔσματος; τὴν ἀφύπνισιν τῆς δημιουργίας; ὁ ἀγροδίαιτος ποιμὴν μέλει ἀπὸ τοῦ ποιμενικοῦ του θώκου διὰ καλαμίνου αὐλοῦ, καὶ μίγνυται ἡ φωνὴ αὐτοῦ μετὰ τὸ βλήχημα τῶν προβάτων καὶ τὸν ἦχον τῶν ἀπὸ τοῦ τραχήλου τῶν ἀπῆρτημένων κωδωνίσκων καὶ παράγεται ὁ ἔνθεος ἐκεῖνος συμμιγῆς ἦχος ὁ μεταρσιῶν τὴν ψυχὴν τοῦ θνητοῦ καὶ ἀναβιβάζων αὐτὴν μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου.

ὦ φύσις! πόσον εἶσαι ὑψηλὴ καὶ μεγαλοπρεπής; πόσον θελκτικὴ εἶνε ἡ καινουργὴς αὐτῆ θεότευκτος περιβολὴ σου; πόσον μαγευτικὴν εἶνε τὸ μυριόφωνον ἔσμα σου! Ἡ θεὰ σου ἐξημερῶνει καὶ τὴν φαυλοτέραν καρδίαν ἀνυψοῖ; καὶ τὴν ταπεινωτέραν διάνοιαν; καὶ εἰς τὴν πεζοτέραν φαντασίαν δίδεις πτέρουγας ἀετοῦ. Θεωρῶν σε, νομίζω ὅτι διαβλέπω τὴν αὐλὸν χεῖρα ἧτις σὲ ἐπλαστούργησε, καὶ περιγράφει τὰ κάλλη σου αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἀναβαλόντα εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς; τῆς θεότητος!

Τίνος ὄργάνου ὁ ἦχος θέλγει ἔσον τὸ κατηχὲς ἐκεῖνο ὕδωρ καταλίβεται ἀπὸ τοῦ βράχου τούτου; ὦ φαντασιοτρόφος φύσις, πόσον εἶσαι ὠραία καὶ θελκτικὴ! Πόσον με ἐνθουσιᾷ ἡ θεὰ τοῦ πολυκένθρου ἐκείνου ταπειοῦ. Διὰ τὴν τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν θέλγους; πλείον ἢ ἐκεῖνα τῶν πόλεων; ἡ τετράφυλλος; μήλων εἶνε ὠραιότερα τῆς τρυφηλῆς καμυλλίας; τῆς γαρδύλιας

τῶν κήπων προτιμῶ τὸ αὐτοφυῆς λευκάνθεμον τοῦ βουνοῦ, τὸ εὐώδες χαμαίμηλον καὶ τὴν ἰόχρουν κυκλάμιον.

Δὲν θὰ ἐπανεέλθω πλέον εἰς τὰς πόλεις! Θὰ ἀφήσω τοὺς ἀνθρώπους περισπωμένους ὑπὸ τῶν μυρίων βιωτικῶν ἀναγκῶν τῶν καὶ ἀγωνιζομένων τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα. Θὰ ἀφήσω αὐτοὺς διαιρουμένους εἰς ἔθνη καὶ ἀλληλοσφάζομένους. Καὶ διατί νὰ ζῶ εἰς τὰς πόλεις; Ἐρρέτωσαν αὐταί. Ἐρρέτω ἡ ἀσφυκτικὴ καὶ μολυσματώδης καὶ κοινισαλέα αὐτῶν ἀτμόσφαιρα. Ἐδῶ θὰ ζήσω ἐνάπιον τῆς φύσεως καὶ τοῦ Θεοῦ μακρὰν τῆς τέρβης τῶν πόλεων, τῶν ἐπιπλάστων ἡδονῶν καὶ τῶν χυδαίων μεριμνῶν ἐδῶ θαυμάζων τὸ μεγαλεῖον τοῦ κόσμου καὶ τοῦ δημιουργοῦ τὴν σοφίαν, θὰ δοξολογῶ τὸν Ὑψίστον ἐν τῷ μεγαλοπρεπεῖ καὶ πανδαιδάλῳ τούτῳ ναθ, ὅπερ καλεῖται φύσις. Ἐδῶ θὰ ζήσω ὑπὸ τὴν ζωογόνον καὶ τερψίθυμον αὔραν τοῦ βουνοῦ, ὑπὸ τὴν ἀνεμῶροτον καὶ μυροχέουσα ταύτην ἀτμόσφαιραν. Θὰ τρέφομαι ἐκ τοῦ τρυφεροῦ τούτου χόρτου, θὰ πίνω ἐκ τῆς πηγῆς ἐκείνης καὶ καθ' ἣν ὄραν αἱ ἵπποι θὰ τρέχουσι πρὸς τὸν Οὐρανὸν φέρουσαι ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ τὴν ροδόπηχυν Ἠῶ, θὰ ἀναπέμπω δι' ἐνὸς ἄσματος μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς κτίσεως ἐμφύχων τὴν ἐοικυῖαν προσευχὴν μου πρὸς τὸν Πλάστην.

Τῆ 1ῃ Ἀπριλίου 1888.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Βιβλιοθήκη «Ἀναπλάσεως»

Ὁ κ. Ἀ. Διομήδης Κυριακὸς ἐδωρήσατο συγγράμ. 6. Ὁ κ. Γ. Ε. Μεσολωρὸς 5. Ὁ κ. Σπυρίδων Λάμπρος 4. Ὁ κ. Κ. Βοῦνης, ἱερῶς ἐκ Πάτρου 2. Ὁ ἀρχιμ. κ. Γρηγ. Γόγος 1. Ὁ κ. Ζωσιμῆς Ἐσφιγμένιτης 3. Ὁ κ. Γ. Γιαννοῦκος 1. Ὁ κ. Δημ. Ἀ. Μαρούλης 1. Ὁ κ. Βασ. Τσιγγούνης 3. Ὁ κ. Γ. Παπανικολάου 6.

Δωρεαὶ ὑπὲρ τῆς «Ἀναπλάσεως».

Ὁ κ. Κωνστ. Ζαλαμίγια; ἱεροδιάκονος; ἐδωρήσατο φράγκα χουστὰ 20. Ὁ κ. Κωνστ. Μαγειράκος ἐπέμψε μετὰ τῆς συνδρομῆς του τοῦ Β'. ἔτους ἐπὶ πλέον δραχμὰς 15.

Τῆ 27ῃ Μαρτίου συνελθόντα τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Συλλόγου ἐξελέξαντο κατὰ τὰ προηγούμενα διὰ τὰς δύο θέσεις συμβούλων τοῦ κ. Γ. Ἀναγνωστόπουλον καὶ Γ. Πρεζάνην.

Τύποις Α. Κολλαράκη καὶ Ν. Τριανταφύλλου

— Κάτωθεν τοῦ Δημιορχίου —